

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် အစီရင်ခံစာ

ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ

မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စု

ဘားအံမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်



မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ
မိတ်ဆက်ခြင်း----- ၃

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်----- ၃
 ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်----- ၄
 ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း----- ၄

၂။ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ၏အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်----- ၆
 ၂.၂ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာအကြောင်း----- ၇
 ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ----- ၇
 ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
 ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)----- ၈

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း----- ၁၅
 ၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဲဒဏ်----- ၁၇
 ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ----- ၁၈
 ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း----- ၁၉
 ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ
 ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၀
 ၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း----- ၂၃
 ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့်
 အသိပညာပေးမှုများ----- ၂၅
 ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ----- ၂၆
 ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ----- ၂၇
 ၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း----- ၂၇

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၂၈

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၃၀

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)----- ၃၁

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)----- ၃၂

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)----- ၃၃

၇။ နိဂုံးချုပ်----- ၃၄

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း- --
----- ၃၅

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်သုံးသပ်တင်ပြမှုကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ Department for International Development (DFID) ၏ ရံပုံငွေ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် အက်ရှင်အေဒ် (မြန်မာ)နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့မှ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်သော “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာမှုအပါအဝင်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှ ဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာ အင်ဂျီအိုများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်း များနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူဖြစ် Plan International Myanmar မှ ဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

ဤဖားနွဲ့ကျွန်း ကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန် ပုံစံများ ထောက်ပံ့ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထု ကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများမှ အမျိုးမျိုးသော ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန် အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ် လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသော တာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မှီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော်ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ၊ မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စုတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း
- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက် များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထု အနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။

- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ၏ အနေအထား overview

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာသည် ဘားအံမြို့၏ အနောက်ဘက်သံလွင်မြစ်နှင့် သံလွင်မြစ်ခွဲကြားတွင် တည်ရှိပြီး မြောက်မှတောင်သို့ သွယ်တန်းနေသော ရွာတန်းရှည်ပုံသဏ္ဍန်ရှိသည့် ကျွန်းရွာတစ်ရွာ ဖြစ်သည်။ ဘားအံမြို့နယ်၊ မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စုတွင် တည်ရှိပြီး ကျေးရွာ၏ အကျယ်အဝန်းမှာ (၅) စတုရန်းမိုင် ခန့်ရှိသည်။ ရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် သံလွင်မြစ်၊ အနောက်ဘက်တွင် သံလွင်မြစ်ခွဲနှင့် မုတ္တဒိကျေးရွာတို့ တည်ရှိပါသည်။

၂.၂ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ အကြောင်း

ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာသည် မုတ္တမဒီကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ အိမ်ခြေပေါင်း (၁၆၁)အိမ်နှင့်အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၁၆၁)စုရှိပြီးကျား (၇၁၄) ယောက်၊ မ (၇၄၂)ယောက်၊ လူဦးရေစုစုပေါင်း (၁၄၅၆) ယောက်ခန့်ရှိသည်။ ကရင်လူမျိုးနှင့် ဗမာလူမျိုးများ နေထိုင်ကြပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသည်။ ဗမာစကားနှင့် ပိုးကရင်ဘာသာ စကားကို အသုံးပြုကြသည်။ မြစ်နစ်ခု ပိုင်းရံထားသောကြောင့် မိုးရာသီရေကြီးသည့် အချိန်တိုင်း တစ်ရွာလုံးရေ နစ်မြုပ်လေ့ရှိသည်။ ရွာတောင်ဘက်ပိုင်းသည် မြစ်နစ်ခုပေါင်းဆုံရာ နေရာ ဖြစ်သောကြောင့် ရေကြီးသည့် အခါတိုင်းအိမ်နေရာရွှေ့ပြောင်းရခြင်းနှင့် ကိုင်းစိုက်ပျိုးရာ မြေနေရာ ဆုံးရှုံးခြင်းများဖြစ်ပေါ်ပြီးတစ်ခါ တစ်ရံ လေမုန်တိုင်း အန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ဘုန်းကြီးကျောင်း(၂)ကျောင်းနှင့် အခြေခံပညာမူလတန်းလွန်ကျောင်းတစ်ကျောင်း ရှိသည်။ ကျေးရွာ၏အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ ကိုင်းလုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး အောင်မြင် ဖြစ်ထွန်းမှု နည်းပါးသည်။

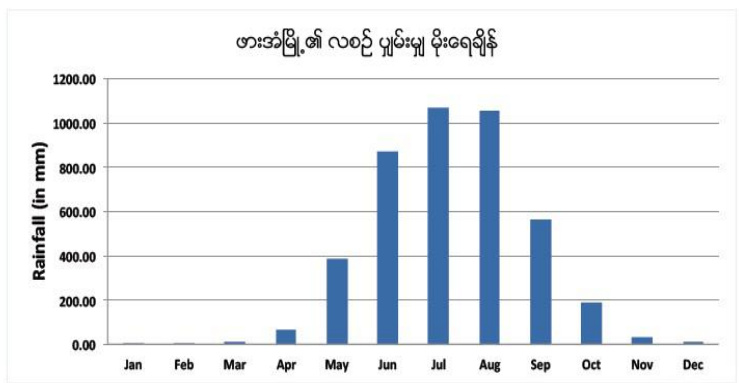
၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

အထွေထွေ ရာသီဥတုလက္ခဏာများ

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဖားအံမြို့နယ်သည် (ပုံ ၃၀) တွင် မြင်တွေ့ရသည့်အတိုင်း မွန်ပြည်နယ်နှင့် နီးကပ်လျက်တည်ရှိသည်။ မိုးရေချိန် unimodal ပုံစံသည် အခြားသော ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့် ဆင်တူသည်။ ဖားအံမြို့ရှိ မိုးရေချိန်မှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် ကျောက်ဖြူနှင့် ဖော်လမြိုင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက နည်းပါးသည်။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှ (၄၂၇၀) မီလီမီတာ ခန့်ရှိပြီး ဇူလိုင်နှင့် ဩဂုတ်လ များတွင် အမြင့်မားဆုံးဖြစ်သည်။ (ပုံ ၂၉) ။



ပျမ်းမျှ အပူဆုံး လများ၏ နေ့အချိန်နှင့် ညအချိန် နှစ်ခုစလုံးသည် မတ်လတွင် (၃၇.၁၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် ဧပြီလတွင် (၃၇.၄၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ စိုစွတ်လရာသီများတွင် အအေးဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ ဇူလိုင်



ပုံ ၃၁။ ဖားအံတွင် ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ် လစဉ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်။ ဇူလိုင် နှင့် ဩဂုတ်လများတွင် အမြင့်ဆုံးရောက်ရှိသော Unimodal မိုးရေချိန်ပုံစံများ ယင်းဒေတွင် အနောက်တောင် မုန်သုံလေ လွှမ်းမိုးမှုကို ဖော်ပြနေသည်။

(၂၉.၀၁ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် ဩဂုတ်လ (၂၈.၉၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ကြသည်။ အအေးဆုံးညများမှာ ပျမ်းမျှ ဇန်နဝါရီလတွင် (၁၈.၄၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် (၁၉.၃၂) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် တို့ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဇန်နဝါရီလနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလများ၏ နေ့အပူချိန်သည်လည်း မြင့်မားသည်ဖြစ်ရာ နှစ်လစလုံးတွင် (၃၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ကျော်လွန်သည်။ လစဉ် အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှတ်တမ်းများဖြင့် ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးနှင့် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် များကို (ပုံ ၃၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများ၊ အလွန်အကဲမှုများနှင့် ဦးတည်ရာများ

မိုးရေချိန်တွင် တစ်နှစ်အတွင်း မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများကို မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းဒေသ၏ ကရင်ပြည်နယ် ဘားအံမြို့နယ်တွင် အမြင့်ဆုံး မှတ်သားရမိသည်။ (ပုံ ၃၁) ။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ ၄၂၆၇ မီလီမီတာ ရှိသည်ဖြစ်ရာ အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန်ကို (၁၉၉၄) ခုနှစ်တွင် (၅၄၇၂) မီလီမီတာ ရရှိခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သာမန်ထက် (၁၂၀၀) မီလီမီတာ ပို၍များနေသည်။ အခြား တိုင်းတာရရှိသော (၄) နှစ်တာ မိုးရေချိန်များမှာ (၅၀၀၀) မီလီမီတာ ထက် များသည်။ (၁၉၉၇) ခုနှစ်တွင် (၅၂၈၃) မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၂) ခုနှစ်တွင် (၅၂၄၄) မီလီမီတာ၊ (၁၉၉၉) ခုနှစ်တွင် ၅၂၃၂ မီလီမီတာ နှင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ၅၁၀၈ မီလီမီတာ) ။ ၁၉၉၈ ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး ၂၆၆၉ မီလီမီတာသာလျှင် တိုင်းတာရရှိသည် ။ ပျမ်းမျှ (၁၆၀၀) အောက်ရောက်လုနီးနီးရှိသည်။

(၁၉၉၄) ခုနှစ်၏ အစိုစွတ်ဆုံးရာသီတွင် မိုးရေချိန် (၅၅၀၀) မီလီမီတာ နီးပါးကို ရက်ပေါင်း (၁၄၄) ရက်အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။ မိုးရေချိန် တိုင်းတာရရှိမှု (၄၅) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာကျော်လွန်သည်။ ၆ ခု မှ ၁၀၀ မီလီမီတာကျော်လွန်သည် ။ (ဩဂုတ်လ (၁၅) ရက်နေ့တွင် (၁၅၉) မီလီမီတာ၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်တွင် ၁၅၀ မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ (၁၆) ရက်နေ့တွင် (၁၃၆) မီလီမီတာ ၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ၁၃၅ မီလီမီတာ နှင့် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ၁၃၃ မီလီမီတာ နှင့် ဇူလိုင်လ (၇) ရက်နေ့တွင် ၁၂၃ မီလီမီတာ တို့ အသီးသီး ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းနှစ်များ အတွင်းတွင် (၄၀) မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန် အားလုံး မှာ စိုစွတ် ရာသီဥတု အတွင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်သည်။ အခြောက်သွေဆုံးဖြစ်သည့် (၁၉၉၈) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ်ဆုံး (၁၁၄) ရက်မှတ်သားရရှိပြီး ဖြစ်ရပ် (၂၀)

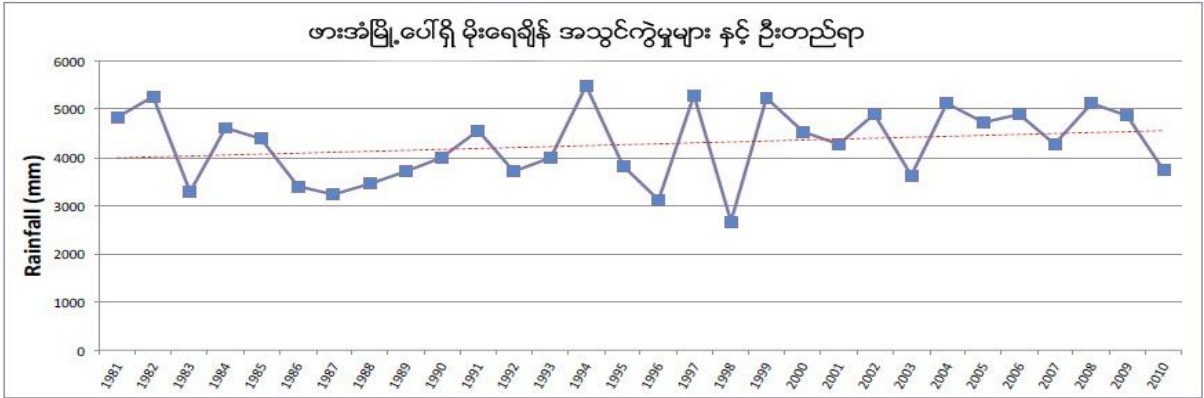
ဇယား ၄၊ ၁၉၈၁ - ၂၀၁၀ အတွင်း ဘားအံပြည်နယ်အတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန်များ	
၂၄-နာရီအတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	တိုင်းတာမိသည့် ရက်စွဲ
၃၄၉ မီလီမီတာ	၂၀၀၆ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၆
၃၁၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၄ ခုနှစ် ဇွန် ၂၄
၂၄၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၄
၂၃၉ မီလီမီတာ	၁၉၉၇ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၁
၂၃၈ မီလီမီတာ	၁၉၉၇ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၂၄
၂၃၄ မီလီမီတာ	၁၉၈၂ စက်တင်ဘာ ၁၀
၂၁၆ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ဇူလိုင် ၂၉
၂၀၃ မီလီမီတာ	၁၉၉၅ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၃၀

သာလျှင် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရေချိန်မှာ (၁၉၉၈) ခုနှစ် သြဂုတ်လ (၉) ရက်နေ့တွင် (၁၁၁) မီလီမီတာ ဖြစ်သည်။

ဇယား (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ၏ ဖြစ်စဉ် (၁၄) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြားဖြစ်ရပ်နှစ်ခုသည် (၁၀၀) မီလီမီတာ ထက်ကျော်လွန်ခဲ့သည် ။ (စက်တင်ဘာလ (၁၁) ရက်နေ့တွင် (၁၀၃) မီလီမီတာနှင့် ဇွန်လ (၁၀) ရက်နေ့တွင် (၁၀၂) မီလီမီတာ) ။ (၄၀) မီလီမီတာနှင့် အထက်ရှိ မိုးရေချိန်အားလုံးကို စိုစွတ်ရာသီအတွင်းတွင် တိုင်းတာရရှိခဲ့ကြသည်။

(ရက်ပေါင်း ၁၁၃၄ ရက်) တွင် (၁၀.၄%) ရှိသော ရက်များ၏ မိုးရေချိန် (၄၀) မီလီမီတာနှင့် အထက် တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။ (၁၇၅) ဖြစ်ရပ်များသည် (၁၀၀) မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်သည်။ (၂၄) နာရီ အတွင်း လွန်ကဲ မိုးရေချိန် တိုင်းတာ မှတ်သားရမှုမှာ (၂၀၀၆) ခုနှစ် ဇူလိုင်လ (၆) တွင် (၃၄၉) မီလီမီတာကို တိုင်းတာရရှိသည်။ ယင်းအချိန်များအတွင်း ဖြစ်ရပ် (၈) ခုကိုသည် ဇယား (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မိုးရေချိန် ၂၀၀ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန် ခဲ့သည်။ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲများကို ပုံ (၃၂) တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဇယား ၅၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ	
၂၄ နာရီ လွန်ကဲ မိုးရေချိန်	မှတ်သားရရှိသည့် ရက်စွဲ
၁၃၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၁ ရက်
၁၃၀ မီလီမီတာ	၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၆ ရက်
၁၀၇ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ ရက်
၁၀၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်
၆၉ မီလီမီတာ	၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်
၆၅ မီလီမီတာ	၂၀၁၀ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်
၆၂ မီလီမီတာ	၁၉၉၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်
၅၅ မီလီမီတာ	၂၀၀၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၅ ရက်
၄၈ မီလီမီတာ	၁၉၉၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်
၄၅ မီလီမီတာ	၁၉၈၃ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်
၄၄ မီလီမီတာ	၁၉၈၅ ခုနှစ် ၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်
၄၁ မီလီမီတာ	၁၉၉၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်
၄၁ မီလီမီတာ	၂၀၀၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်



ပုံ ၃၂။ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ အတွင်း ဖားအံမြို့၏ မိုးရေချိန် အသွင်ကွဲမှုများ ။ အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဖြစ်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် မိုးရေချိန် အနည်းဆုံးရရှိသည်။ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

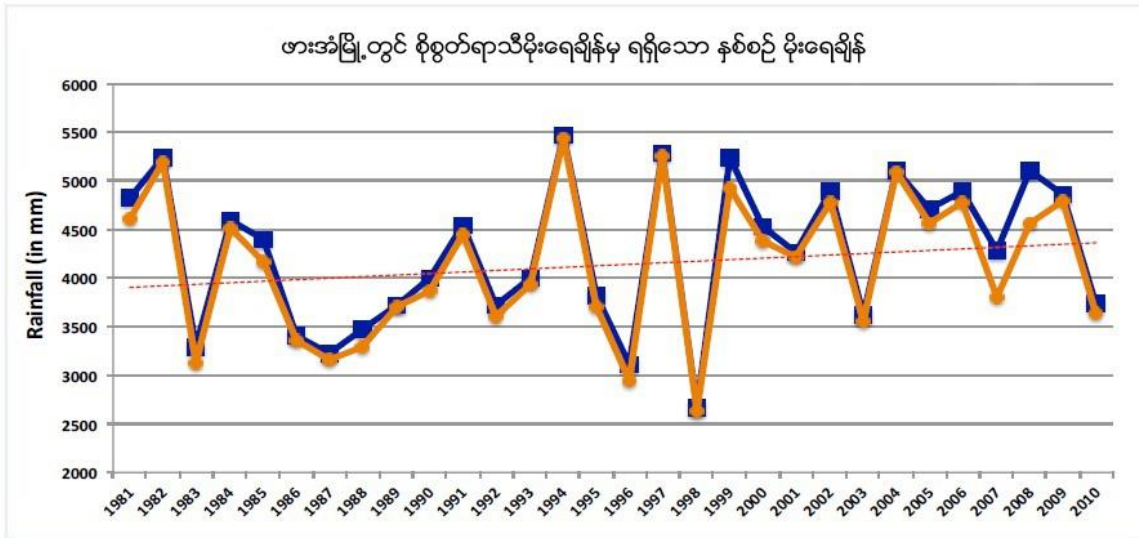
စိစစ်လေ့လာခဲ့ရသည့် အချိန်များအတွင်းတွင် ထင်ရှားသည့် မိုးရေချိန်များကို ခြောက်သွေ့ရာသီ အတွင်း တိုင်းတာရရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ဇူလိုင် (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် ဖြစ်ရပ် (၁၄) ခုသည် (၄၀) မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သည်။

နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် မြင့်မားလာမှုသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေသည်။ ထိုသို့ အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုကို ရာခိုင်နှုန်းဖြင့်ဖော်ပြသော ဆန်းစစ်ချက်တွင်လည်း တွေ့မြင်ရသည်။ အခြေခံအချက်အလက် ကောက်ယူချိန်တွင်ပင်လျှင် အလွန်အကဲ မိုးရေချိန် ဖြစ်ရပ်များ မြင့်တက်လာမှုကို တွေ့ရှိရသည်။

စိုစွတ်နှင့် ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်

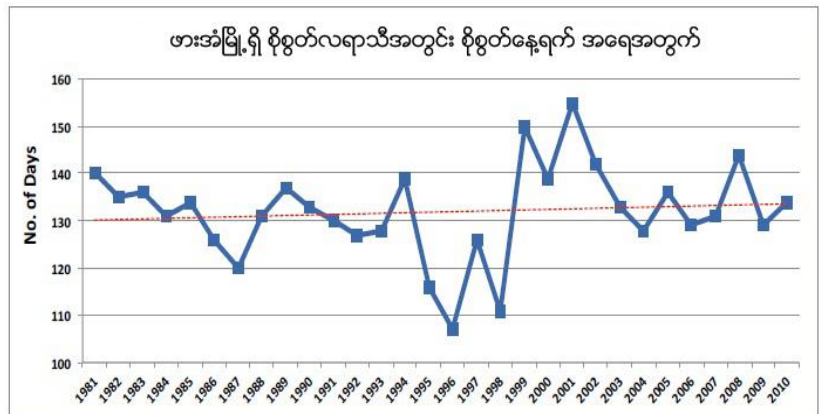
ဖားအံမြို့တွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်၏ (၉၇%) သည် စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည်။ အမြင့်ဆုံးမှာ (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင်ဖြစ်ပြီး ခြောက်သွေ့ရာသီတွင် (၅၄၇) မီလီမီတာကို မှတ်သားရရှိသည် (နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၅၁၀၈) မီလီမီတာ၏ ၁၀% ကျော်ကို ရရှိသည်) ။ ဇူလိုင် (၅) ရှိ (၂၀၀၈) ခုနှစ်တွင် တိုင်းတာရရှိသည့် (၅၅) မီလီမီတာနှင့် အထက် မိုးရေချိန် (၃) ခုစလုံးသည် ဧပြီလတွင် ဖြစ်သည်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် (၂၀၀၇) ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်၏ (၁၁%) ကို တိုင်းတာရရှိသည်။

ပူပြင်းအခြောက်သွေ့ဆုံးရာသီမှာ (၂၀၀၄) ခုနှစ်ဖြစ်ရာ နှစ်စဉ် မိုးရေချိန် (၅၁၀၁) မီလီမီတာ၏ (၄) မီလီမီတာသာလျှင် ရရှိသည်။ တစ်နှစ်တာမိုးရေချိန် ၏ ၁၀၀ % နီးပါးမှာ စိုစွတ်ရာသီဥတုမှ ရရှိသည်။ (၁၉၈၁) မှ (၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်း တစ်နှစ်တာမိုးရေချိန် ကိုရရှိစေသည့် စိုစွတ်ရာသီဥတုကို အောက်ပါ ပုံ ၃၃ တွင် ဖော်ပြထားသည်။



ပုံ ၃၃၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိသည့် မိုးရေချိန် ။ အပြာရောင် မျဉ်းသည် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြပြီး လိမ္မော်ရောင် မျဉ်းသည် စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်ကို ဖော်ပြသည်။

စိုစွတ်ရာသီ မိုးရေချိန်၏ မြင့်တက်လာမည့် ဦးတည်မှုသည် တစ်နှစ်တာ မိုးရေချိန်ပေါ်တွင် ပေါ်လွင်နေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇) နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန် သည် စိုစွတ်ရာသီ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် ၄၂၆၇ မီလီမီတာ ထက် ကျော်လွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

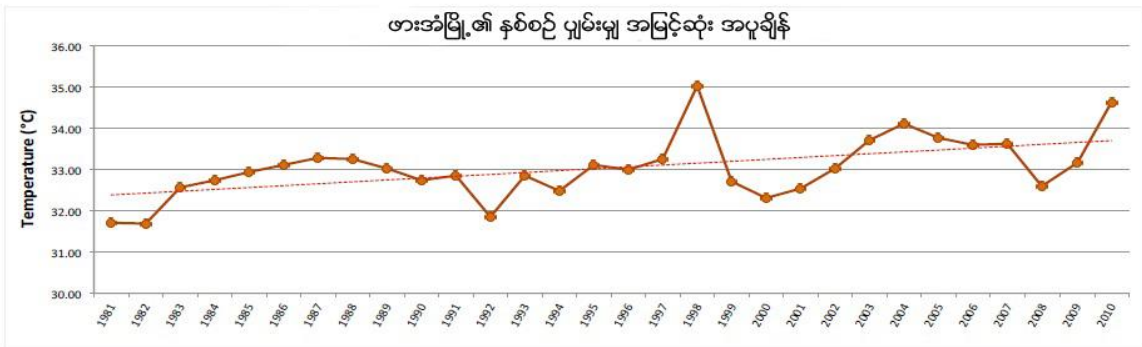


ပုံ ၃၄၊ ဖားအံမြို့ စိုစွတ်ရာသီမှ စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်များဖော်ပြထားပြီး တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုများနှင့် တိုးမြင့်လာမှုဦးတည်ရာကို ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ (၃၄) တွင်ဖော်ပြထားသော စိုစွတ်နေရက် အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ (၁၃၂) ရက် တွင် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည့် စိုစွတ်နေရက် ၁၅ နှစ်သည် ၊ ပျမ်းမျှ စိုစွတ်နေရက်များ အောက်တွင် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ပျမ်းမျှထက် အထက် အအောက် နှစ်အရေအတွက် တူညီသော်လည်း အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုမှာ ယင်းကာလအတွင်း ပျမ်းမျှအရေအတွက်ထက် ကျော်လွန်နေသော စိုစွတ်နေရက်များကြောင့် ဖြစ်သည်။

အပူချိန် အမျိုးအကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုနှင့် ဦးတည်ရာ

ဖားအံမြို့၏ ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၃၃.၀၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် တစ်နှစ်အတွင်း အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြနေသည် (ပုံ ၃၅)။ အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည် (၃၅.၀၃ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) နှင့် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ မှ ၁၉၈၂ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ဖြစ်သည် (၃၁.၆၉ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။



ပုံ ၃၅။ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ နှစ်စဉ် အနိမ့်ဆုံး အပူချိန် အသွင်ကွဲများ

၁၉၉၈ ခုနှစ် မေလ (၆) နေ့သည် အပူဆုံးနေရက်ဖြစ်သည် (၄၃.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်၊ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း အပူဆုံးနေ့လည်းဖြစ်သည်)။ (၄၃) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ကို နောက်တစ်ရက် မေလ (၇) ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာရရှိသည်။ ယင်းနှစ်အတွင်းတွင် (၅၅) ရာခိုင်နှုန်း ရက်များသည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အလွန်ပူသော (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သော နေ့အပူချိန်ကို ယင်းနှစ်များအတွင်း ၃၂ ရက် တိုင်းတာ မှတ်သားခဲ့ရသည်။

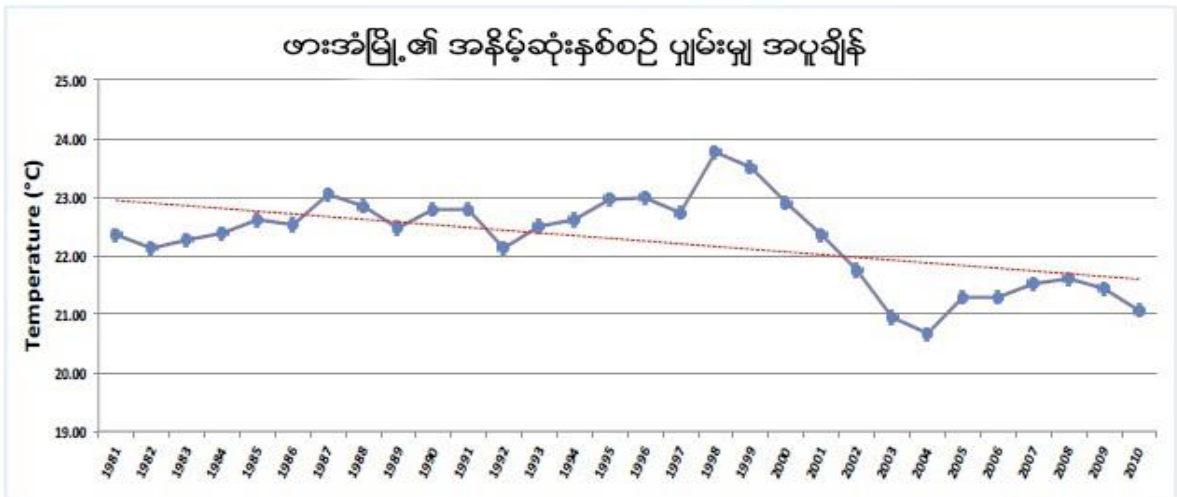
(၁၉၈၂) ခုနှစ်တွင် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သော အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံး အပူချိန်သည် ၇၃ ရက် ရှိသည်။ (ယင်းနှစ်၏ ရက်ပေါင်း ၂၁% ရှိသည်)။ ၆ ရက်ကို အမြင့်ဆုံး အပူချိန် ၃၈ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်နှင့် အထက် တိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိသည့် အမြင့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်မှာ ၃၈.၇ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည် (နိုင်ငံဘာလ ၁၁ ရက်နေ့)။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်းတွင် ရက်ပေါင်း ၃၂% ခန့်သည် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ရက်ပေါင်း ၁၅၁ ရက်အတွင်း အမြင့်ဆုံးအပူချိန်သည် (၄၀) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ outset တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ၄၃.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ ၁၉၈၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နှင့် ၁၈ များတွင် ၂၁.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံး အပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ဦးတည်နေကြောင်းပြသနေပြီး ယင်းကာလများအတွင်း အပူနွေးဆုံးနေရက်များ ကြုံတွေ့ရကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်

ဖားအံမြို့၏ အမြင့်ဆုံး ညအပူချိန်မှာလည်း (၁၈၈၉) ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပြီး အပူနွေးဆုံး နေ့အပူချိန်နှင့် ညအပူချိန်နှစ်ခုစလုံးကို တစ်နှစ်အတွင်းတွင် တိုင်းတာမှတ်သားမိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၂၂.၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။ (၁၉၉၈) ခုနှစ် တွင် ရက်ပေါင်း (၇၄%) သည် ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း ရက်ပေါင်း ၄၂% သည် ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးည မှာ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ၂၈.၅ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ဖြစ်သည်။

ဖားအံမြို့တွင် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်သည် (၂၀.၆၈ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်) ။ ယင်းနှစ်အတွင်း ညအချိန်အပူချိန်အချက်အလက်များ သုံးသပ်ချက်တွင် ညပေါင်း (၉၄) ညသည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်ထက်ကျော်လွန်ပြီး (၁) ညသာလျှင် (၂၅) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ (၎င်းမှာလည်း ယင်းနှစ်အတွင်း အမြင့်ဆုံး ညပိုင်း အပူချိန်ဖြစ်လေသည်။)

နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖားအံမြို့ရှိ အပူနွေးဆုံး ညများမှာ (၁၉၉၁) ခုနှစ် ဧပြီလ (၁၉) ရက်နှင့် (၁၉၉၅) ခုနှစ် မေလ ၄ ရက်နေ့များဖြစ်ကြပြီး နှစ်ခုစလုံး ၂၈.၆ ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းညများ၏ ၆၅%သည် အနိမ့်ဆုံး ပျမ်းမျှ အပူချိန်ကို ကျော်လွန်ပြီး ၁၂% ညများမှာ အပူချိန် ၂၅ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အပူချိန် (၂၈) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် နှင့် (၂၈.၆) ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ် ဝန်းကျင်ရှိသော သော ညပေါင်း (၆) ညသာလျှင် ရှိခဲ့သည်။



ပုံ ၃၆၊ ၁၉၈၁-၂၀၁၀ ခုနှစ်အတွင်း ဖားအံမြို့၏ နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ။ အပူနွေးဆုံး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ် နှင့် အအေးဆုံးညများမှာ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ကြသည်။

ဖားအံမြို့ရှိ တစ်နှစ်အတွင်း ပျမ်းမျှ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၁၉၈၁-၂၀၁၀) အတွင်းဖြစ်ပြီး ပုံ ၃၆ တွင် ဖော်ပြထားသည်။ ပူနွေးသောညများ၏ဖြစ်ရပ်များကို စစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည် အဆင်းဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေပြီး နေအပူချိန်မြင့်တက် နေမှုနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ရှိနေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကာလအတွင်း ဖားအံမြို့တွင် ပူ၍ ပူနွေးသောနေ့ရက်များနှင့် ပူ၍အေးမြသော ညများကို ကြုံတွေ့လာရသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ဖားနွဲ့ကျွန်း ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် နှင့် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှု	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့် နည်းလမ်းများ
၁။	ရေကြီး၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	၁၉၇၈ နှင့် ၁၉၇၉	အိမ်များနှစ်မြုပ်၍ တစ်ဆင့်ထပ်ထိုးပြီး နေရခြင်း၊ လယ်စပါးများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊ ကိုင်းမြေများတွင် စိုက်ပျိုးထားသော မြောင်း၊ ခရမ်း၊ ဗူးသီး၊ ထဲထောက်ရှည်၊ ခဲ၊ စည့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် အပင်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များတွင် အနာရောဂါများ ကျရောက်ခြင်း (ခွာနာ၊ လျှာနာ၊ ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲ) များသေကြေပျက်စီးခြင်းများ ကြုံတွေ့ရသည်။	တိရစ္ဆာန်များကို ရွာ၏ တစ်ဘက်ကမ်း မိမိတောင်သို့ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရခြင်း၊ မြောင်းရွှေ့ခြင်းကို ကျေးရွာလူထုက ဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်ပေးကြပါသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ကိုယ်ထုကိုယ်ထ ဖြင့်သာ ဖြေရှင်းကြရပါသည်။
၂။	ရေကြီးခြင်းများကို နှစ်စဉ် နှစ်တိုင်းလိုလို ကြုံတွေ့နေရ	၁၉၈၀ မှ ၂၀၁၅ ထိ	နှစ်စဉ်လိုလို ရေကြီးမှုကြောင့် ကိုင်းတွင်း စိုက်ပျိုးထားသော ဟင်းသီးဟင်းရွက် များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊ လယ်စပါးများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊ ၎င်းတို့ ပျက်စီးခဲ့သည့် အတွက် မိသားစု စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့ရခြင်း၊ ဝါဆိုလမှ ဝါခေါင်လအထိ ကျောင်းပိတ်ထားရသည့် အတွက် ကလေးများ ပညာရေးဆုံးရှုံးခြင်း။	၂၀၁၂ - ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အစိုးရအဖွဲ့မှ ဆန်ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် NLD အဖွဲ့မှ ဆန်လာထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ ဗာမီးထုတ်များ ထောက်ပံ့ပေးခြင်းများ ရှိခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုကသာ တစ်ဦးကို တစ်ဦး အပြန်အလှန် ကူညီခြင်းဖြင့်သာ ဖြေရှင်းကြပါသည်။
၃။	နာဂစ် မုန်တိုင်း (အဖျားခတ်)	၂၀၀၈	လေတိုက်နှုန်းပြင်းသောကြောင့် လှိုင်းထွန် လှေများ နှစ်မြုပ်ခြင်း၊ ပျောက်ဆုံးခြင်း ရှိခဲ့ပါသည်။ လေပြင်းအားကြောင့် အိမ် ၁ လုံးပြို၍ အိမ် ၁ လုံး သစ်ပင်လှဲ၍ ပိခဲ့ပါသည်။ စာသင်ကျောင်းသွပ်မိုးလှန်ခြင်း၊ လူနေအိမ်အချို့ သွပ်လှန်ခြင်း၊ သစ်ပင်ကြီးများ လှဲခြင်းများဖြစ်ခဲ့ပါသည်။	ပြိုလှဲခြင်းခံရသော အိမ်သည် ဆွေးမျိုးများ အိမ်တွင် ခေတ္တမှီခိုနေထိုင်ရပြီး နွေရာသီ ရောက်မှ ကျေးရွာလူထုများက ဝိုင်းဝန်းကူညီဆောက်လုပ်ပေးကြပါသည်။ သွပ်လှန်သွားသော စာသင်ကျောင်း နှင့် လူနေအိမ်များကို ကျေးရွာလူထုက အလှူငွေများကို ထည့်ဝင်ပြီး ချက်ချင်းပြန်လည် လုပ်ဆောင်ပေးကြပါသည်။

၄။	အပူချိန် ပြင်းထန်လာခြင်း	၂၀၁၆	ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ကွက်များ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ (စိုက်ကွက်များ တစ်ခင်းလုံး အရွက်များ ဝါသွားပြီး သီးနှံထွက်ခြင်း မရှိဘဲဖြစ်နေပါသည်)။ အယ်နီညိုရဲ့ဒဏ်ကြောင့် ကျေးရွာလူထုက အရင်းအနှီးများ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်အတွက်၊ မိုးဦးကျ ကိုင်းသီးနှံများ စိုက်ပျိုးလျှင် ရေကြီး၍ အရင်းအနှီးများဆုံးရှုံးခြင်း ခံရမည်ဟု ကျေးရွာလူထုကြောက်၍ သီးနှံများ မစိုက်ပျိုးနိုင်ဘဲ ရှိနေပါသည်။	
----	--------------------------	------	---	--

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုလွန်ကဲမှု၊ ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ၁၉၇၈ - ၁၉၇၉ တွင် ပိုပြီးရေကြီးခြင်း၊ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း တို့ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ် များသည် ၁၉၈၀ ခုနှစ်မှ စတင်၍ နှစ်စဉ်ရေကြီးမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ရေကြီးမှုဒဏ်ကို အဓိက ခံစားခဲ့ရသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင်လည်း နာဂစ်မုန်တိုင်းအဖျားခတ်ခြင်းကို ခံရပါသည်။

ရေကြီးခြင်းကြောင့် ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးသော သီးနှံများပျက်စီးခြင်း၊ အရင်းအနှီးများ ဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် အရင်းအနှီးပြန်လည်ထူထောင်ရန် ငွေချေးယူရသည့်အတွက် အတိုးနှုန်း ဝန်ပိခြင်းများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ထို့ပြင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် သွားလာရေးခက်ခဲသည့်အတွက် ကျေးရွာရှိ ကလေးများအနေဖြင့် ရေကြီးသည့်လများတွင် ပညာရေးနှောင့်နှေးမှုများ ကြုံတွေ့ရသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အဓိကထိခိုက်သူများမှာ ကလေးသူငယ်များ၊ သက်ကြီး ရွယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းများနှင့် ဆင်းရဲသားများ ဖြစ်ကြပါသည်။

၃.၂ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်

တစ်လလုံးရေ၊ အေးအံ့မြို့နယ်၊ မုတ္တမိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ၊ ရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်
ရက်စွဲ၊ ဝ.၆. ၂၀၁၆

စဉ်	ဆရာကြီးအရာ	တနင်္ဂနွေ	တနင်္လာ	ဗုဒ္ဓဟူး	သင်္ဂြိုဟ်	သင်္ဂြိုဟ်	တနင်္လာ	တနင်္ဂနွေ	တနင်္လာ	တနင်္လာ	တနင်္လာ	တနင်္လာ	တနင်္လာ
၁၀	ရာသီဥတုအခြေအနေ												
၁၁	သဘာဝအေးအနွေးအခြေအနေ												
၁၂	တိရစ္ဆာန်အန္တရာယ်အခြေအနေ	အန္တရာယ်	အန္တရာယ်	အန္တရာယ်									
၁၃	ကမ်းခြေခြေအခြေအနေ	ကမ်းခြေ	ကမ်းခြေ				ကမ်းခြေ	ကမ်းခြေ					
၁၄	ရာသီဥတုအခြေအနေ	ရေအောက်	ရေအောက်	ရေအောက်	ရေအောက်	ရေအောက်	ရေအောက်	ရေအောက်	ရေအောက်	ရေအောက်	ရေအောက်	ရေအောက်	ရေအောက်
၁၅	လမ်းစာအခြေအနေ												
၁၆	ရေစွဲ												
၁၇	ထွက်စွဲ												
၁၈	ပူတွင်ဖြစ်စေရာဂါ	ပူတွင်	ပူတွင်	ပူတွင်	ပူတွင်	ပူတွင်	ပူတွင်	ပူတွင်	ပူတွင်	ပူတွင်	ပူတွင်	ပူတွင်	ပူတွင်
၁၉	ဘာသာရေးပုံစံအခြေအနေ	ဘာသာရေး	ဘာသာရေး	-	ဘာသာရေး				ဘာသာရေး		ဘာသာရေး	ဘာသာရေး	ဘာသာရေး

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ မုတ္တမိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် တစ်နှစ်လျှင် နွေ၊မိုးဆောင်း သုံးဥတု ရှိသည်။ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်လများတွင်လေပြင်းတိုက်ခိုက်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ တွင် အနာရောဂါကျရောက်ခြင်းတို့ ဖြစ်တတ်သည်။ ထို့ပြင် တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ တော်သလင်း၊ သီတင်းကျွတ်လများတွင် မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျမှုများကို ပိုမိုကြုံတွေ့ကြရသည်။ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းကို ဝါခေါင်နှင့် တော်သလင်းလများမှလွဲပြီးကျန်လများ၌ ရာသီပေါ်သီးနှံများကို ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးကြသည်။ နတ်တော်၊ ပြာသို၊ တပို့တွဲ၊ တပေါင်း၊ တန်ခူး၊ ကဆုန်နှင့် နယုန်လများတွင်ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိပြီး ကဆုန်နှင့် နယုန်လများ၌ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအသင့်အတင့်ရှိကာ ကျန်လများတွင်ဝမ်းစာဖူလုံမှု အနည်းငယ်သာရှိသည်။ ဝင်ငွေအခြေအနေတွင်မူ ဝါခေါင်မှ တော်သလင်းလအထိ ဝင်ငွေနည်းပါးပြီး ကျန်လများ၌ ဝင်ငွေများသည်။ တန်ခူးလမှ တန်ဆောင်မုန်းလအထိ ထွက်ငွေများပြီး နယုန်လသည် ထွက်ငွေအများဆုံး ဖြစ်သည်။ နတ်တော်လမှ တပေါင်းလများတွင်မူထွက်ငွေမရှိပါ။ တော်သလင်းလမှတန်ခူးလထိ ရိုးရိုးဖျားနာ ချောင်းဆိုးခြင်းများဖြစ်တတ်သည်။ နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများ၌ တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်တတ်သည်။

မုက္ကဒိကျေးရွာသို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားရသည်။ ရေကြီးသည့်အန္တရာယ် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အချိန်တွင် ရွာတောင်ပိုင်းနှင့် ရွာအရှေ့ပိုင်းတို့မှ စတင်ခံစားရသည်။ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာသည် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့် စိုက်ပျိုးပြီး သီးနှံများကို မီးရှို့ခြင်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင် အရည်အသွေး လျော့ကျနေပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများအနေဖြင့် အစားအစာနှင့် လိုအပ်သော လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများဝယ်ယူရန် ရွာနှင့် (၃) မိုင်ခန့်ဝေးသော ဘားအံမြို့သို့ စက်လှေဖြင့် သွားရောက်ရပါသည်။ ရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခုကျရောက်မည်ဆိုပါက တစ်ရွာလုံး ခိုလှုံမည်။ နေရာမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ စာသင်ကျောင်း တို့ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများမှာ ကလေးသူငယ်များ၊ မသန်စွမ်းများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များ ဖြစ်ပါသည်။ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းအနေဖြင့် ကိုင်းလုပ်ငန်းကို တစ်ရွာလုံးနီးပါးလုပ်ကိုင်ကြပြီး အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်ခန့်သာ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြသည်။

၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

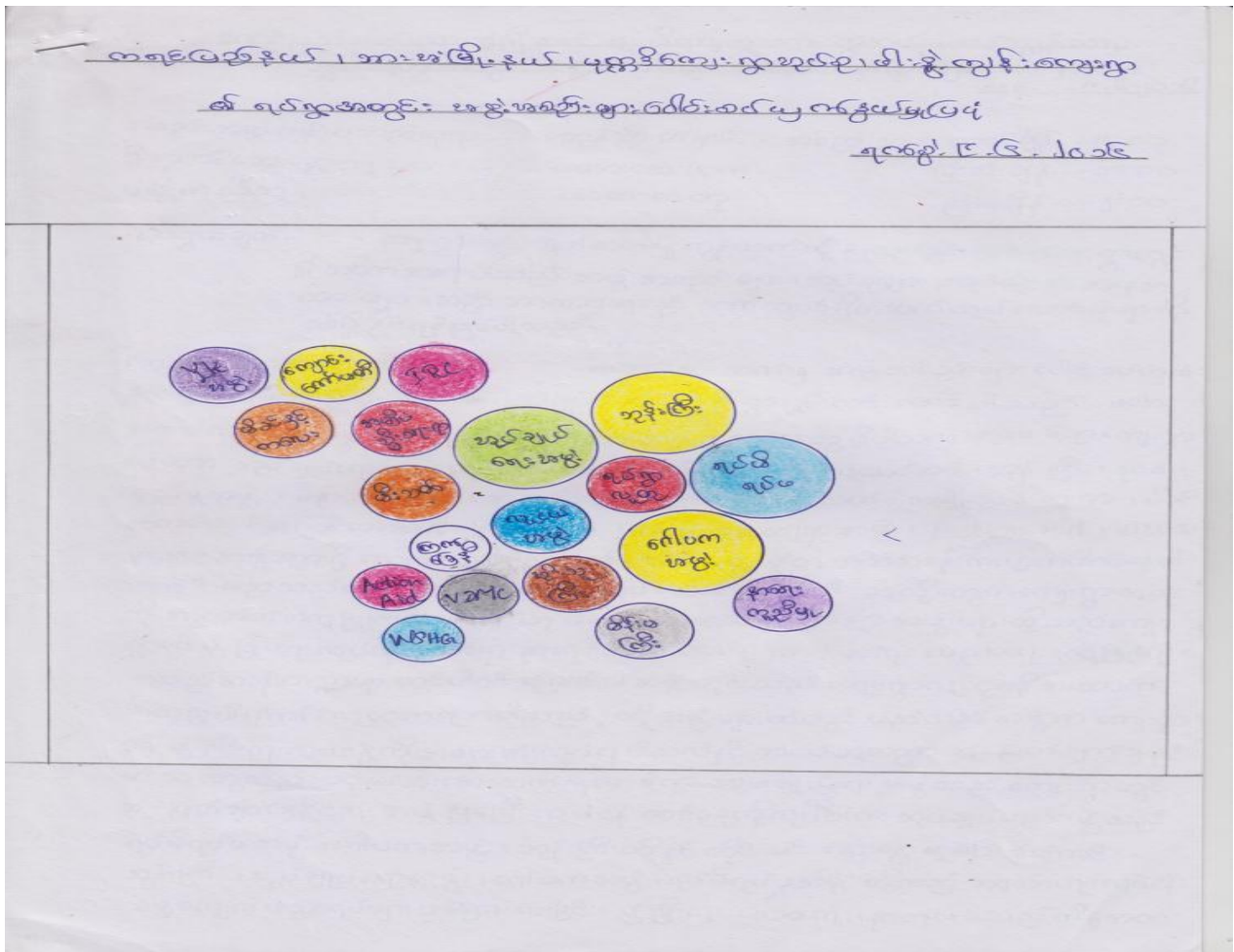
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆိုင်ရာပိုင်ဆိုင်မှုများကဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ချိန်နှင့်ဖိစီးမှုများရှိနေချိန်ဘယ်လိုပြုမူနိုင်သလဲ၊ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းများအပေါ်ဘေးအန္တရာယ်များဘယ်လိုကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကိုဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်းရွေးချယ်နိုင်သည့်အခွင့်အရေးရရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလိုက်လျောညီထွေမှုရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း
ဆန်စပါး	အစားအစာဖုံလုံမရှိသည်	ရေကြီး၍ပျက်စီးခြင်း၊မုန်တိုင်းကြောင့်ပျက်စီးခြင်း၊စပါးပျက်ပိုးကျရောက်သည့်အတွက်အထွက်နှုန်းနည်းပါး	ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များသည်မိုးဦးနှင့်မိုးလည်တွင်အများဆုံးဖြစ်နိုင်သည့်အတွက်မိုးနှောင်းစိုက်ပျိုးသော သီးနှံများအောင်မြင်သည်	
ပြောင်း၊ပဲအမျိုးမျိုး၊မြေပဲ၊ခရမ်း၊ဗူး၊သခွား၊ငရုတ်	စားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေ၊ လိုအပ်တဲ့နေရာမှာသုံး	ပိုးမွှားကျ၊အချိန်အခါမဟုတ်မီရွာ၊ အပူများသောကြောင့်သီးနှံများပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ	မိုးဦး၊မိုးနှောင်းတွင်မုန်တိုင်းအန္တရာယ်ကြောင့်သီးနှံမစိုက်	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ၊သဘာဝပိုးသတ်ဆေး
တစ်နိုင်တစ်ပိုင်အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်	စားသောက်ဖို့အနည်းငယ်အဆင်ပြေ	အနာရောဂါအနည်းငယ်ကျ	ဘိန္နောဆရာ၊ဆေးထိုး	ဘေးလွတ်ရာသို့ပြောင်းရွှေ့ထားရန်
ထော်လာဂျီ၊ဆိုင်ကယ်၊လှေ	သွားလာရလွယ်ကူတယ်၊ကုန်ရောင်းဝယ်လုပ်ခြင်း		ဆိုင်ကယ်များကိုကုန်းမြင့်များသို့ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊လှေများကိုစနစ်တကျကိုင်တွယ်အသုံးပြုခြင်း	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ မုက္ကဒိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ၏ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ မှာ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ကိုင်းသီးနှံများစိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများဖြစ်ကြသည်။ ရာသီဥတုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပေါ်လာပါက စိုက်ပျိုးသီးနှံများပျက်စီးခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ အထွက်နှုန်း လျော့နည်းခြင်းနှင့် မွေးမြူရေးတွင် တိရစ္ဆာန်များရောဂါကျရောက်ခြင်း၊ နေပူပြင်း၍ သီးနှံခင်းများ ပျက်စီးခြင်း

တို့ဖြစ်တတ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးတွင် ခံနိုင်ရည်စွမ်းရှိသောသီးနှံများကို စိုက်ပျိုးချင်သော်လည်း
 ရေလွှမ်းမိုးသောနေရာဒေသဖြစ်သည့်အတွက် ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရန် အခက်အခဲရှိနေကြောင်း
 တွေ့ရသည်။ တစ်ချို့သောအိမ်ထောင်စုများမှာ နေ့စားအလုပ်ဖြင့်အသက်မွေးရသည့်အတွက်
 သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပါက အသက်မွေးမှုမှာ ပို၍ခက်ခဲကြောင်း တွေ့ရသည်။
 အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများကို အဓိကပျက်စီးဆုံးရှုံးစေသောအရာမှာ ရေဘေးဖြစ်သည်။
 ရပ်ရွာထဲတွင် အရေးပေါ်ငွေလိုပါက ဆွေမျိုး၊မိတ်ဆွေများထံတွင် လည်းကောင်း၊ ငွေကြေးချမ်းသာ
 သူများထံ၌လည်းကောင်း အတိုးနှုန်းဖြင့် ချေးယူရရှိနိုင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ရင်းနှီးရန်ငွေမရှိပါက
 မိမိပိုင်ဆိုင်သော တိရိစ္ဆာန်များ၊ ရွှေထည်များကို ရောင်းချရသည်။ ရေကြီး၍ စိုက်ပျိုးသီးနှံများ
 ပျက်စီးသွားခြင်းကြောင့် အတိုးဖြင့်ငွေချေးယူထားသော မိသားစုတစ်ချို့မှာ အတိုးပေါ်
 အတိုးဆင့်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကျေးရွာ၏အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းမှာ
 စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သောကြောင့် သီးနှံများပျက်စီးပါက ရွာ၏ စားဝတ်နေရေး၊ ကျန်းမာရေး၊
 လူမှုရေးနှင့်ပညာရေးတို့၌ အခက်အခဲများကြုံတွေ့ရသည်။ ရာသီဥတုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များ
 ကြုံတွေ့ရပါက လယ်နှင့်ကိုင်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများမှာ သက်ရောက်မှု အရှိဆုံးဖြစ်သည်။

၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြမြေပုံ



သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး ဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့များမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ မီးသတ်အဖွဲ့ကြက်ခြေနီအဖွဲ့၊ အိုးသူကြီးအဖွဲ့၊ မိန်းမကြီးအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီး ရေးရာအဖွဲ့၊ မိခင်နှင့် ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့၊ နားရေးကူညီမှုအသင်း၊ ကျောင်းကော်မတီ၊ IRCသားဆက်ခြားအဖွဲ့၊ YKအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့နှင့် ကျေးရွာသဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအဖွဲ့နှင့် AAM စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အဖွဲ့များထဲမှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့တို့သည် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် သာရေးနာရေးလုပ်ငန်းများကို အဓိကဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့များဖြစ်သည်။ လူငယ်အဖွဲ့၊ အိုးသူကြီးအဖွဲ့၊ မိန်းမကြီးအဖွဲ့၊ နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့တို့သည်လည်း ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေးပွဲတို့တွင် ဒုတိယနေရာမှ ဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့များဖြစ်သည်။ ပြင်ပမှ အဖွဲ့များဖြစ်ကြသော အက်ရှင်အေဒ်အဖွဲ့၊ YK အဖွဲ့ နှင့် IRC အဖွဲ့များမှလည်း ကျေးရွာ၏ အဓိကဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ကိုင်နေပါသည်။

အဖွဲ့များ၏ အဓိကဆက်သွယ်ရမည့် သူများမှာ

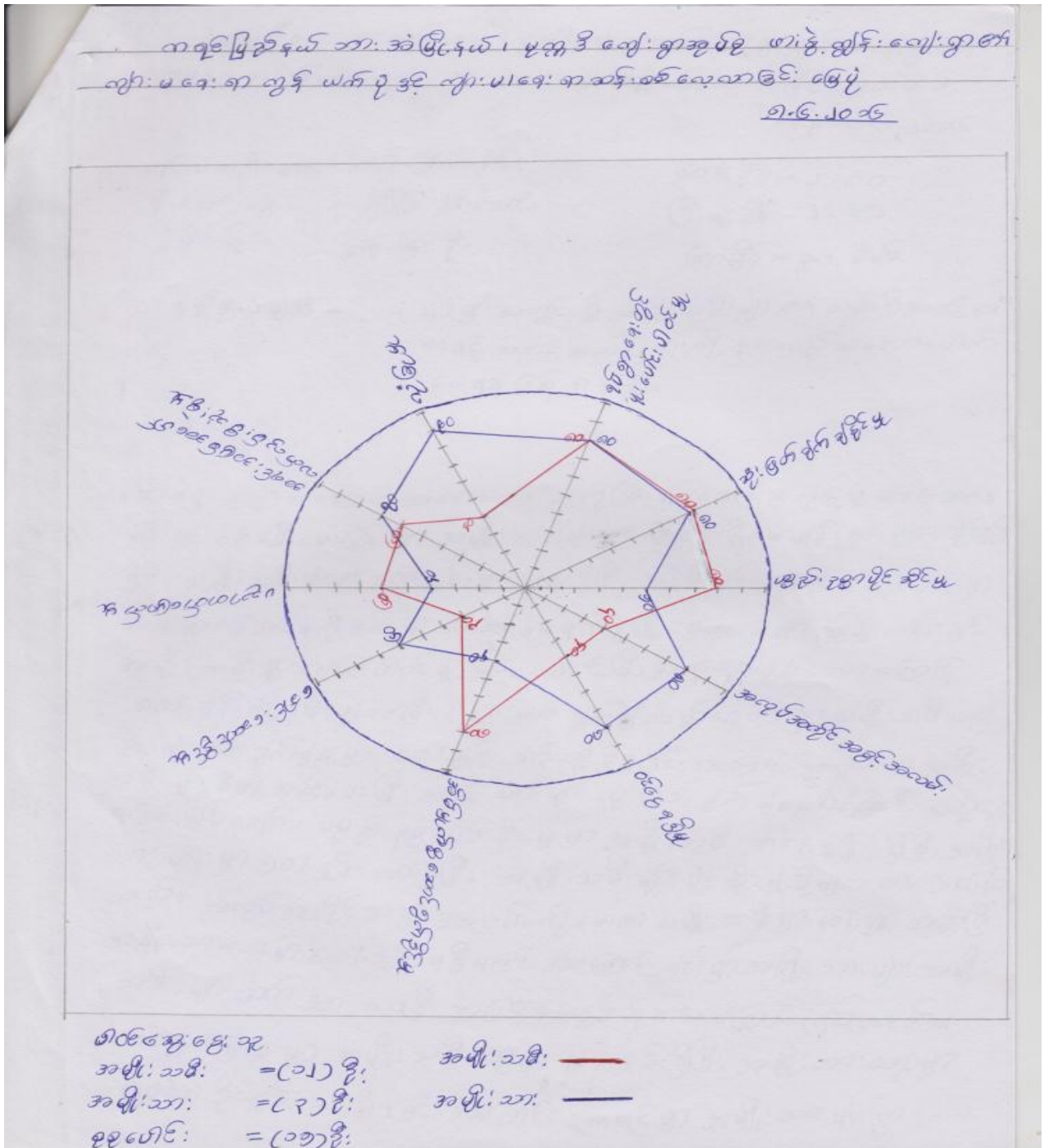
- ၁။ ဦးတင်ငွေ (အုပ်ချုပ်ရေး) ၀၉၃၁၆၆၃၀၇၄
- ၂။ ဦးရွှေခင် (ရပ်မိရပ်ဖ)
- ၃။ ကိုမောင်ကြီး (လူငယ်ခေါင်းဆောင်)
- ၄။ ဦးအောင်ဝင်း (အိုးသူကြီးခေါင်းဆောင်)
- ၅။ ဒေါ်မငွေ (မိန်းမကြီး)
- ၆။ ဦးထွန်းသန်း (နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့)
- ၇။ ဒေါ်စန်းစန်းပွင့် (အမျိုးသမီးရေးရာ)
- ၈။ ဦးသန်းဝင်းစိုး (ကျောင်းကော်မတီ)
- ၉။ ဒေါ်လွင်လွင်မိုး (မိခင်နှင့်ကလေး)
- ၁၀။ ဦးအောင်လှိုင်မင်း (မီးသတ်ခေါင်းဆောင်)
- ၁၁။ ဒေါ်မြင့်ကြည် (ကြက်ခြေနီခေါင်းဆောင်)
- ၁၂။ ဒေါ်ငွေသိန်း (သားဆက်ခြားIRC)
- ၁၃။ ဒေါ်သန်းနု (အမျိုးသမီးကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့)
- ၁၄။ မအေးအေးသက် (ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလူငယ်)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများ၊ ဥပဒေနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ကိစ္စများအတွက် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
ရပ်မိရပ်ဖများ	ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ကျေးရွာ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ စည်ပင်သာယာရေးကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
လူငယ်အဖွဲ့	လူငယ်အဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်း မင်္ဂလာပွဲများ၊ ရှင်ပြုပွဲများ၊ ဘုရားပွဲတော်များစသည့် ရာသီအလိုက်ကျင်းပသောပွဲတော်များတွင်နှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးစသည့် အခန်းကဏ္ဍများတွင် စုပေါင်း လုပ်ဆောင်ပေးနေကြပြီး ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိုလဲ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် (လူငယ်အဖွဲ့ကို ရပ်ရွာ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များက ထိန်းညှိကွပ်ကဲ၍ ရပ်ရွာစည်ပင်ရေးကိစ္စများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် ကြပါသည်။)
မိန်းမကြီးအဖွဲ့	ကျေးရွာရှိ မိန်းမကြီးအဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စများတွင် လူငယ်အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ရပ်ရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။
ကျေးရွာသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးကော်မီတီ	
အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့	
နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့	ရပ်ရွာအတွင်းနာရေးကိစ္စပေါ်ပေါက်လာပါက အသုဘအခမ်းအနားနှင့် သင်္ဂြိုဟ်ရေး ကိစ္စရပ်များကို ရပ်ရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ လုပ်ဆောင်ကူညီနိုင်ရန်။
ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့	ကျေးရွာ စာသင်ကျောင်းဖွံ့ဖြိုးရန်အတွက် ကျောင်းအုပ်ဆရာမနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကျောင်းသန့်ရှင်းရေး၊ ကလေးကစားကွင်း စသည့်လုပ်ငန်းများ အားကျေးရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်
ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	ကလေးသူငယ်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အသက် ၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အတွင်း ကလေးများအား မှုကြိုပညာသင်ကြားနိုင်ရန်အတွက် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။
ဂေါပကအဖွဲ့	ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် ကျေးရွာအတွင်း ရန်ပုံငွေရှာဖွေ၍ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တို့နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ဌာနဆိုင်ရာ များ	ကျေးရွာတွင်တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး၊ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များပေါ်ပေါက် လာပါကလမ်းညွှန်ချက်ပေး၍ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။

အက်ရှင်အဖွဲ့ (မြန်မာ)	ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့်ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ခြင်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်ကို ကျေးရွာအတွင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတိုးမြှင့်နိုင်ရန်။
-----------------------	--

၃.၆ ကျား၊ မ ရေးရာ ကွန်ယက်ပြ မြေပုံ ဆန်းစစ်ခြင်း



သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုတွင် အမျိုးသမီးများသည် ရပ်ရွာရေးတွင်ပူးပေါင်းပါဝင်မှုနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှုတို့၌ အမျိုးသားများနှင့် တန်းတူညီမျှမှုရှိကြသည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် ဝင်ငွေရရှိမှုတို့၌ အမျိုးသားများထက်ပိုမိုနည်းသည်။ အကြောင်းမှာ ရှေးရိုးစွဲရိုးရာ အယူအဆများအရ အမျိုးသမီးများအား အိမ်မှုကိစ္စများကိုသာဆောင်ရွက် သင့်သည်ဟူသော အယူအဆများကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်မှုကိစ္စဆောင်ရွက်နိုင်မှုတွင်အမျိုး သမီးများက ပိုမိုသာလွန်ကြသည်။ ခေါင်းဆောင်မှုသည်အမျိုးသားများနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်ဟူသော ရှေးရိုးစွဲအယူအဆများကြောင့် ခေါင်းဆောင်နိုင်မှုတွင်အမျိုးသားများကပိုမိုသာလွန်ကြသည်။ ပညာတတ် မြောက်မှု၌ အမျိုးသမီး များသည် မိဘများ၏ ဦးစားပေးမှုကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်စိတ်ပါ ဝင်စားမှုများကြောင့် လည်ကောင်း အမျိုးသားများသည်မိမိအိမ်ထောင်စု၏ စားဝတ်နေရေးအတွက် တာဝန်ယူရသောကြောင့် အမျိုးသားများထက်ပိုများသည်။ အရင်းအမြစ်အပေါ်လက်လှမ်းမီသုံး စွဲမှုတွင်မူ အမျိုးသားကပိုများသည်။ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် ရှေးရိုးစွဲအယူအဆများကြောင့် ခေါင်းဆောင်ခွင့်နှင့် ဦးဆောင်မှုမပေးခံရခြင်း၊ အိမ်မှုကိစ္စများဖြင့်သာအချိန်ကုန်ဆုံးနေကြရ၍ မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှုအား နည်းကာလူတောမတိုးပုံသဖြင့် ပြင်ပသို့အလုပ်ထွက်လုပ်ပါက အမျိုးသားများနည်းတူ မအောင်မြင်နိုင်၊ လုံခြုံမှုမရှိနိုင်ဟုထင်မြင်နေကြသည်။

အကြောင်းအရာ	အမျိုးသားရမှတ်	အမျိုးသမီးရမှတ်
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	၈	၄
ခေါင်းဆောင်မှုအခြေအနေ	၆	၃
ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်မှု	၈	၄
အိမ်မှုကိစ္စအပေါ် ဆောင်ရွက်မှု	၄	၈
ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု	၅	၈
လုံခြုံမှု	၉	၄
ပညာရေးတတ်မြောက်မှု	၄	၆
ရပ်ရွာရေးအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်မှု	၈	၈
အရင်းအမြစ်အပေါ်လက်လှမ်းမီသုံးစွဲနိုင်မှု	၇	၆
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု	၈	၈

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မဖြစ်မှီ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်း၊ ကြိုတင်အသိပေးရေး လုပ်ငန်းများ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး မည်သို့ လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ရမည် ဆိုသည်များကို အနည်းငယ်သိရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ပါတ်သတ်သော သတင်းများ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းများအား ရေဒီယိုမှ အများဆုံးရပြီး ရရှိလာသောသတင်းများအား လူအချင်းချင်း ဆက်သွယ်ပေးခြင်း၊ ဖုန်းဖြင့်သတင်း ပေးခြင်း၊ တစ်အိမ်တက်ဆင်း လိုက်လံ သတင်းပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာသည် ရေပတ်လည်ဝန်းရံလျက်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် နှစ်စဉ်ရေကြီးမှုဒဏ်ကို တွေ့ကြုံခံစားရသည်။ ထို့ကြောင့် ရေကြီးသည့်အခါ အခက်အခဲထိခိုက်မှုမရှိစေရန် ခြေတံရှည်အိမ်များ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ အစားအစာနှင့် ထင်းများစုဆောင်းခြင်း၊ သစ်စေ့မျိုးစေ့များကို လုံခြုံစွာသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လှေများကိုပြန်လည် ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း၊ လမ်းများပျက်စီးမှုမရှိအောင်ကျောက်ခဲများချခြင်း၊ သစ်ပင်များ ရှင်းလင်းခြင်းနှင့်အရေးကြီး သည့်စာရွက်စာတမ်းများကိုလုံခြုံစွာသိမ်းဆည်းခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများကိုကြိုတင်ပြုလုပ်ထားကြပါသည်။

အတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကို သုံးသပ်ခြင်း

ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ ကမ်းပြိုခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးသည်းထန်ခြင်း၊ လေထန်ခြင်းများဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သည့် မှတ်တမ်းမှတ်ရာများနှင့် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေကို သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိပါ။ ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာပါက ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ မသန်စွမ်းနှင့် နာတာရှည်ရောဂါသည်များ ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ပြမြေပုံနှင့် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနေရာ သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ကြိုတင်ပြင်ဆင် ထားခြင်းများ မရှိပါ။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာပါက ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် အဓိက တာဝန်ရှိသောအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လာပါက အမြဲတမ်း မှတ်တမ်း တင်ထားမှုနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဇယားပြင်ဆင်ထားမှု မရှိသောကြောင့် ၎င်းနှင့် ပတ်သက်သည် အသိပညာဗဟုသုတများလိုအပ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ် အသိပေးချက်ကို ရေဒီယို၊ ဖုန်း၊ သတိပေးချက် များမှ ရရှိပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်ရရှိပါက ကြိုတင်ကာကွယ်မှု နည်းလမ်းအနည်းနှင့် အများ ဆောင်ရွက်ကြပြီး တိရိစ္ဆာန်များအား ကုန်းမြင့်ရာ အရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသော ထိခိုက်ခံရလွယ်သော အုပ်စုများဖြစ်သည့် မသန်စွမ်း၊ ကလေး၊ အမျိုးသမီး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်နှင့် သက်ကြီးများအား ရေကြီးသည့်အခါတိုင်း ဘေးလွတ်ရာနေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ကျေးရွာရှိလမ်းများအား ကျောက်ခင်းခြင်း၊

လမ်းလေးဂဲယာရှိ သစ်ပင်ကြီးများအား ကြိုတင်ရှင်းလင်းစထားခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများအား ရပ်ရွာလူထုများ ပူးပေါင်း၍ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လာပါက မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီမှ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းမျိုး မရှိသေးပဲ ကျေးရွာတွင် ရေဘေးနှင့် မီးဘေးအတွက် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဖွဲ့ထားခြင်း၊ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးအတွက် အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့ဖွဲ့ထားခြင်းသာ ရှိပါသည်။ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်လည်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကော်မတီများ အချင်းအချင်း မည်သို့ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည်၊ မည်သို့ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည်ကို တာဝန်ပေးထားသူ၊ သိရှိသူများ မရှိသေးပါ။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	ရေကြီးသောကြောင့် ကလေးများ၏ အသက်အန္တရာယ် ထိခိုက်နိုင်	ကလေးများ မိဘများအား ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ် နှင့် ပတ်သတ်ပြီး သင်တန်းများပေးခြင်း၊ ကလေးအခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သတ်ပြီး အသိပညာပေးဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ခြင်း
လူမှုရေးဆိုင်ရာအိမ်တွင်း အန္တရာယ်များ	မိသားစုစားဝတ်နေရေးကြောင့် ကလေးများ တခြားနေရာသို့ အလုပ်ထွက် လုပ်ရ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထူထောင်ပေးရန်
ရပ်ရေးရွာရေးတွင်ပါဝင်ခြင်း	ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့် ပတ်သတ်သော သင်တန်းပေးရာများတွင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်	နောက်ထပ်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော သင်တန်းများ လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ရန်
စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများ	မိုးတွင်းတွင် ရေကြီးခြင်းကြောင့် ငွေရှာရ အဆင်မပြေဖြစ်၍စားဝတ်နေရေးအဆင်မပြေဖြစ်သောကြောင့် ငွေချေးစားရခြင်း	အတိုးနှုန်းပေးရခြင်းကြောင့် အဆင်မပြေဖြစ်ခြင်း၊ များကြောင့် ကျေးရွာတွင် စုပေါင်း ငွေစုငွေချေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ပေးရန်
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	မိုးခေါင်ရေရှားပါးခြင်းကြောင့် ဝမ်းပျက်၊ဝမ်းလျောရောဂါများ ဖြစ်ပွားရခြင်း	ကျန်းမာရေးဗဟုသုတများ ပေးရန်
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ကျေးရွာတွင် ရေကြီးခြင်းများ၊ လေထန်ခြင်း မိုးသည်ထန်စွာရွာသောကြောင့် ကျောင်း ပိတ်လိုက်ရလျှင်ပညာရေးမှာနှောင့်နှေးခဲ့ရ ပါသည်။ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းကျောင်း များတွင်တက်သော ကလေးများသည်လည်း တစ်ခြားရွာတွင် တက်ရသောကြောင့် ရေကြီးပါက ကလေးများ၏ပညာရေးသာမကပဲ အသက်အန္တရာယ် ကိုပါထိခိုက်နိုင်ပါသည်။	လေ့များဖြင့်သွားရခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ တံတားများ ပြိုပျက်စီးခြင်းများအား တံတားများတည်ဆောက်ပေးရန် ။
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ	မိုးတွင်းရေကြီးခြင်း၊ နွေတွင် ရေရှားပါးခြင်းများ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာများ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာများတွင် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများ ပိုများနိုင်ပြီး လျစ်လျူရှုမှုများ ပိုများနိုင်	ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မည့် အရာများ ပြုလုပ်ရန်

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘားအံမြို့နယ်၊ မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှုကြောင့် ရေကြီးခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရပါက ကျောင်းဖွင့်ချိန်တွင် လှေဖြင့်သွားလာရခြင်းကြောင့် အသက်အန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်ရခြင်း၊ ကျောင်းများပိတ်ခြင်းများကြောင့် ပညာရေးတွင်နှောင့်နှေးမှုများ ဖြစ်စေသည်။ ကလေးများ၏ လိုအပ်ချက်များမှာ ပညာကိုကောင်းမွန်စွာသင်ကြားနိုင်ရန်၊ ထိရောက်ကောင်းမွန်သော ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုရရှိရန်နှင့် သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်ပြီး အာဟာရရှိသော အစားအစားများရရှိရန်ဖြစ်သည်။ ကလေးများသည်ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လုပ်ဆောင်ပေးကြပြီး ဘေးအန္တရာယ် မကျရောက်မီအချိန်များ၌ သတင်းပေးပို့ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်လုပ်ဆောင်ခွင့်ရကြသည်။ ဖားနွဲ့ကျွန်း ကျေးရွာရှိ ကလေးများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ခွင့်ရှိကြသော်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်မဖြစ်မှီ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးလုပ်ငန်း၊ ကြိုတင်အသိပေးရေး လုပ်ငန်းများ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ပိတ်သတ်ပြီး မည်သို့ လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ရမည် ဆိုသည်များကို အနည်းငယ်သိရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ပိတ်သတ်သော သတင်းများ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော သတင်းများအား ရေဒီယိုမှ အများဆုံးရပြီး ရရှိလာသောသတင်းများအား လူအချင်းချင်း ဆက်သွယ်ပေးခြင်း၊ ဖုန်းဖြင့်သတင်း ပေးခြင်း၊ တစ်အိမ်တက်ဆင်း လိုက်လံသတင်းပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ကြပါသည်။ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာသည် ရေပတ်လည် ဝန်းရံလျက်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်သည့်အတွက် နှစ်စဉ်ရေကြီးမှုဒဏ်ကိုတွေ့ကြုံခံစားရသည်။ ထို့ကြောင့်ရေကြီးသည့်အခါအခက်အခဲထိခိုက်မှုမရှိစေရန် ခြေတံရှည်အိမ်များ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ အစားအစာနှင့် ထင်းများစုဆောင်းခြင်း၊ သစ်စေ့မျိုးစေ့များကို လုံခြုံစွာသိမ်းဆည်းခြင်း၊ လှေများကိုပြန်လည် ပြုပြင်မွမ်းမံခြင်း၊ လမ်းများပျက်စီးမှုမရှိအောင်ကျောက်ခဲများချခြင်း၊ သစ်ပင်များ ရှင်းလင်းခြင်းနှင့်အရေးကြီး သည့်စာရွက်စာတမ်းများကိုလုံခြုံစွာသိမ်းဆည်းခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများကိုကြိုတင်ပြုလုပ်ထားကြပါသည်။

၃.၁၀ ပိတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော ဘေးအန္တရာယ်များမှာ ကမ်းပြိုခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးသည်းထန်ခြင်း၊ လေထန်ခြင်းများ ဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သည့်မှတ်တမ်းမှတ်ရာများနှင့် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေကို သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိပါ။

ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာပါက ထိခိုက်လွယ်သောအုပ်စုများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို၊ ကလေး၊ မသန်စွမ်းနှင့် နာတာရှည်ရောဂါသည်များ ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ပြင်ဆင်မှုနှင့် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ နေရာ သတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားခြင်းများ မရှိပါ။ ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာပါက ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် အဓိက တာဝန်ရှိသော အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည်။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လာပါက အမြဲတမ်းမှတ်တမ်းတင်ထားမှုနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ် ဇယားပြင်ဆင်ထားမှု မရှိသောကြောင့် ၎င်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အသိပညာ ဗဟုသုတများ လိုအပ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်အသိပေးချက်ကို ရေဒီယို၊ ဖုန်း၊ သတိပေးချက်များမှ ရရှိပါသည်။ သတင်းအချက်အလက်ရရှိပါက ကြိုတင်ကာကွယ်မှုနည်းလမ်း အနည်းနှင့် အများဆောင်ရွက်ကြပြီး တိရိစ္ဆာန်များအား ကုန်းမြင့်ရာအရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကြသည်။ ကျေးရွာတွင်ရှိသော ထိခိုက်ခံရလွယ်သော အုပ်စုများဖြစ်သည့် မသန်စွမ်း၊ ကလေး၊ အမျိုးသမီး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် နှင့် သက်ကြီးများအား ရေကြီးသည်အခါတိုင်း ဘေးလွတ်ရာနေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာရှိ လမ်းများအား ကျောက်ခင်းခြင်း၊ လမ်းလေးဝဲယာရှိ သစ်ပင်ကြီးများအား ကြိုတင်ရှင်းလင်းစထားခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများအား ရပ်ရွာလူထုများ ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လာပါက မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေး ကော်မတီမှ တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် လေ့လာသုံးသပ်ချင်းမျိုးမရှိသေးပဲ ကျေးရွာတွင် ရေဘေးနှင့် မီးဘေးအတွက် မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ဖွဲ့ထားခြင်း၊ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးအတွက် အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့ဖွဲ့ထားခြင်းသာ ရှိပါသည်။ မြို့နယ်ဌာန ဆိုင်ရာများနှင့်လည်း ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကော်မတီများအချင်းအချင်း မည်သို့ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည်၊ မည်သို့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည်ကို တာဝန်ပေးထားသူ၊ သိရှိသူများ မရှိသေးပါ။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်ရေ)	ရာသီ	ကျရောက် ချိန်တွင်း ကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိပေးချက် (မဖြစ်မှီ)	သတိပေးခ ျက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရေ ဘက်မှုအား	သက်ရေ ဘက်မှုအ တိုင်းအ တာ	နှိုင်းယှဉ် ချက်
ရေကြီးခြင်း	XX	XX	XX		XXX	XX	XX	XXX	XX	၁၈
လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း	XX	XX	X	XX	X	XX	XX	XXX	XXX	၁၈
မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျခြင်း	XX	X	XXX	X				X	XX	၁၀
တိရစ္ဆာန်များ တွင်ရောဂါကျ ရောက်ခြင်း	XX	X	XX	X		X	X	XXX	XXX	၁၄
အပူချိန်လွန် ကြခြင်း	XX	XX	XXX	XXX		XX		XXX	XXX	၁၈

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် ရေကြီးခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ မြစ်ကမ်းပါးပြိုခြင်း၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း နှင့် အပူလွန်ကဲခြင်းစသည့် အန္တရာယ်များ ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် အဓိကဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်မှာ ရေကြီးခြင်းဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်ခံစားရပါသည်။ ရေကြီးလျှင်တစ်ရွာလုံးနစ်မြုပ်ပြီး ကုန်းနိမ့်နေရာများတွင် ထိခိုက်မှုပိုများသည်ကို တွေ့ရသည်။ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့် သစ်ပင်များလဲကျခြင်း၊ အိမ်ငယ်များပြိုကျခြင်းတို့ ဖြစ်တတ်သည်။ ရေပတ်လည်ဝိုင်းရံထားသည့်ရွာဖြစ်သောကြောင့် ကမ်းပါးပြိုခြင်းအန္တရာယ်ကိုနေ့စဉ်ကြိုတွေ့နေရပြီး မြစ်ရေတိုက်စားမှုကြောင့် ကိုင်းမြေများလည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးရပါသည်။ အိမ်တွင်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြပြီး ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် အနာရောဂါကျရောက်ခြင်း များကြုံတွေ့နေရသည်။ နွေရာသီတွင် အပူလွန်ကဲမှုဒဏ်ကိုလည်း ပြင်းပြင်းထန်ထန်ခံစားရသည်။ ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်ပါက ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော၊ တုပ်ကွေးနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါများ ဖြစ်တတ်သည်။

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း

စဉ်	ရာသီဥတုသက်ရောက်မှုများ	အပူပြင်း	ကျန်းမာရေးပြဿနာ	သီးနှံများပျက်စီး	ကမ်းပါးပြိုခြင်း	ရမှတ်	အဆင့်
၁	အပူပြင်း	x	အပူပြင်း	အပူပြင်း	အပူပြင်း	၃	၁
၂	ကျန်းမာရေးပြဿနာ		x	ကျန်းမာရေးပြဿနာ	ကမ်းပါးပြိုခြင်း	၁	၃
၃	သီးနှံများပျက်စီး			x	ကမ်းပါးပြိုခြင်း	၀	၄
၄	ကမ်းပါးပြိုခြင်း				x	၂	၂

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာ လူထုကြုံတွေ့ ခံစားနေမှုများကို သိသာထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်ရပါမည်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ အဖြစ် ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် နွေရာသီ၌ အပူချိန်တိုးမြှင့်မှုများရင်ဆိုင်နေရပြီး သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေးကိုလည်း ထိခိုက်စေပါသည်။ သောက်သုံးရေရှားပါးမှုမှာလည်း နွေကာလများတွင် ပူပြင်းမှုနှင့်အတူ ခက်ခဲစွာ ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ အပူချိန်မြင့်မားမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်မှုများ ကြုံတွေ့နေရပြီး သီးနှံအထွက်နှုန်းကိုလျော့ကျစေပါသည်။ သံလွင်မြစ်အလယ်တွင် တည်ရှိနေသောကျွန်းကျေးရွာဖြစ်သောကြောင့် မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျခြင်းများကို ကြီးမားသော အန္တရာယ်အဖြစ် ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ရင်ဆိုင်နေမှုများကို

အဆင့်ခွဲခြားရာတွင်အပူပြင်းမှုမှာနံပါတ် ၁ ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယမှာ မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျမှုဖြစ်ပါသည်။ တတိယပြဿနာမှာ ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှုဖြစ်ပါသည်။ မြစ်ကမ်းပါးပြိုကျခြင်းသည် ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရသော အန္တရာယ်ဖြစ်ပြီး ရွာသူ၊ ရွာသားများ၏ လယ်မြေ၊ ကိုင်းမြေများ ထိခိုက်နေသောအန္တရာယ်အဖြစ်ဖော်ထုတ်တွေ့ရှိရပါသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတုရာဇဝင်မိုးလေဝသနှင့်ဇလပေဌာန)	မကြာသေးခင်ကာလ (၁-၂လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ်မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝသနှင့်ဇလပေဌာန၏ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင်မိုးရေချိန်အများဆုံးလများမှာဇူလိုင်၊ သဂုတ်လများဖြစ်သည်။	အလွန်ပူပြင်းပြေစက်သွေပါသည်	မိုးအသင့်အတင့်ရွာသွန်းသည်။	စိုက်ပျိုးသီးနှံများပျက်စီးသည်	မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံးလမှာဩဂုတ်လဖြစ်သည်	သံလွင်မြစ်မှရေကိုစက်ဖြင့်မောင်းတင်ပြီးစိုက်ပျိုးရေးအဖြစ်အသုံးပြုကြသည်။ရေကမ်းခြင်းဖြစ်ပေါ်လာပါကတိရိစ္ဆာန်များကိုဘေးလွတ်ရာသို့ရွှေ့ပြောင်းပြီးရိက္ခာများစုဆောင်းထားပါမည်။	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာသည် မိုးလေဝသခန့်မှန်းခြင်းနှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများကို ရပ်ရွာလေ့အတိုင်း ပြုလုပ်ကြသည်။ဇူလိုင်လနှင့်ဩဂုတ်လများတွင် မိုးရွာသွန်းမှုအများဆုံးဖြစ်ပြီး ဩဂုတ်လသည် မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ မေလနှင့်ဇွန်လတို့တွင် မိုးအနည်းငယ် ရွာသွန်းသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နွေရာသီ၌ အလွန်ပူပြင်းခဲ့ရာ စိုက်ပျိုးသီးနှံများပျက်စီး၍ မျိုးစေ့များအောင်မြင်မှုနည်းခဲ့သည်။ထို့ကြောင့် ၎င်းကဲ့သို့ တွေ့ကြုံလာရပါက မြစ်ရေကိုစက်ဖြင့်မောင်းတင်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးအဖြစ်အသုံးပြုရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားကြသည်။၎င်းအပြင် ရေကြီးခြင်းဖြစ်ပေါ်ပါက ထိခိုက်မှုနည်းစေရန် တိရိစ္ဆာန်များကို ဘေးလွတ်ရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း၊ ရိက္ခာများ ကြိုတင် စုဆောင်းခြင်း၊ ထိခိုက်လွယ်သူများကို ဘေးကင်းလုံခြုံရာသို့ ပို့ဆောင်ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား(Pair Wise Ranking)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ချောင်းကူးတံတား	အသက်ကယ်လှေ	လမ်း	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ	ကျန်းမာရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ	စုစုပေါင်း
ချောင်းကူးတံတား	x	ချောင်းကူးတံတား	ချောင်းကူးတံတား	ချောင်းကူးတံတား	ချောင်းကူးတံတား	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ	၄
အသက်ကယ်လှေ		x	လမ်း	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ	ကျန်းမာရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ	၀
လမ်း			x	လမ်း	လမ်း	လမ်း	၄
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ				x	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ	၃
ကျန်းမာရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ					x	ကျန်းမာရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ	၂
စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး အသိပညာ						x	၂

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ မုက္ကဒိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာတွင် ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လာမှုအပေါ်တွင် ခံနိုင်ရည်စွမ်းတည်ဆောက်ရာတွင် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများမှာ

- ၁။ ချောင်းကူးတံတား
- ၂။ လမ်း
- ၃။ သဘာဝဘေးအသိပညာပေးသင်တန်း
- ၄။ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း
- ၅။ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာသင်တန်းနှင့်
- ၆။ သက်ကယ်လှေတို့ ဖြစ်ကြသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

ကုန်ကျစရိတ်	ဖော်ပြချက်	ပေးမှတ်	အကျိုးအမြတ်	ဖော်ပြချက်	ပေးမှတ်
ချောင်းကူးတံတား					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်များ	၁	စီးပွားရေး	အကျိုးအမြတ်များ	၁
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်ပျက်စီး	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ပျက်စီး	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
လမ်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်များ	၁	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
သာဘဝဘေးအန္တရာယ်အသိပညာပေးသင်တန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ပျက်စီးမှုမရှိ	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီးနည်းပညာသင်တန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိ	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
သက်ကယ် (လှေ)					
စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ပျက်စီးမှုမရှိ	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်နည်း	၃	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ပျက်စီးမှုမရှိ	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
စာသင်ကျောင်းသင်ထောက်ကူပစ္စည်းပံ့ပိုးပေးခြင်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်များ	၁	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ပျက်စီးမှုမရှိ	၂	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
အမျိုးသမီးများအတွက်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းပေးခြင်း					
စီးပွားရေး	ကုန်ကျစရိတ်အသင့်အတင့်	၂	စီးပွားရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	ပျက်စီးမှုမရှိ	၃	ပတ်ဝန်းကျင်ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှု	အသင့်အတင့်ရှိ	၂
လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂	လူမှုရေး	အသင့်အတင့်ရှိ	၂

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ချက်တွင် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးအမြတ်များအားတွက်ချက်ခြင်းနှင့် ပါတ်သတ်ပြီး ကျေးရွာလူထုမှ အမှတ်ပေးစနစ်များဖြင့် အားလုံးသဘောတူအမှတ်ပေးပေးခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအထဲတွင် လမ်းပြုပြင်ခြင်း ၁၃ မှတ်၊ သက်ကယ်လှေ ၁၃ မှတ်၊ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း ၁၀ မှတ်၊ ချောင်းကူးတံတားတည်ဆောက်ခြင်း ၁၂ မှတ်၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ချခြင်းသင်တန်း ၁၀ မှတ် နှင့် စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာပေးသင်တန်း ၁၁ မှတ် တို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုအထဲတွင် ရပ်ရွာလူထုမှ အမှတ်ပေးဆုံးရရှိထားသော လမ်းပြုပြင်ခြင်းနှင့် သက်ကယ်လှေဝယ်ယူခြင်းများကို ဦးစားပေးအနေဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

၆။ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် မှန်းဆချက်	အချိန်
ချောင်းကူးတံတား	ကျောင်းသား၊သူများ၊ရွာသူရွာသားများ	ခိုင်ခံ့သောချောင်းကူးတံတားခခုတည်ဆောက်ခြင်း၊ နွေ၊မိုး၊ဆောင်းသွားနိုင်ရန်	မုတ္တဒိနှင့်ဖားနွဲ့ကျွန်းအကြားချောင်းကူးတံတားချောင်းကျဉ်းသည်နေရာတွင်	ဥါနဆိုင်ရာပညာရှင်များ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များ၊ ကော်မတီအဖွဲ့နှင့်ရွာသူရွာသားများ	သိန်း၁၅၀၀	ကိုင်းမြေများပျက်စီးခြင်း	ဖေဖော်ဝါရီ (၂၀၁၇) တွင်ပြုလုပ်မည်။ ၄လကြာမြင့်မည်။
လမ်း	ကျောင်းသူကျောင်းသား၊သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့်ရွာသူ/ရွာသားများ	လက်ရှိကွန်ကရစ်လမ်းကိုအဆင့်မြှင့်တင်ချဲ့ထွင်ခြင်း	မုတ္တဒိရွာအဝင်လမ်းမှဖားနွဲ့ကျွန်းရွာကရင်စုဗမာစုအဆုံး (၄မိုင်)	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များနှင့်ကျေးရွာသူရွာသားများ	သိန်း၁၀၀၀	ကိုင်းမြေများပျက်စီးနိုင်ခြင်း၊သစ်ပင်ကြီးခုတ်ထွင်ခြင်း	အောက်တိုဘာလ၂၀၁၆တွင်ပြုလုပ်မည်။ ၃လကြာမည်။
သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သောသင်တန်း	ကလေးသူငယ်၊သက်ကြီးရွယ်အို၊ကျေးရွာသူရွာသားများ	သက်ဆိုင်ရာပညာရှင်များကိုဖိတ်ပြီး (၃) ရက်တာသင်တန်းဖွင့်မည်။	ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ဓမ္မာရုံတွင်ပြုလုပ်မည်	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊အမျိုးသားများနှင့်အမျိုးသမီးများ	၃သိန်း	မရှိပါ	ဇူလိုင်လတွင်ပြုလုပ်မည်။ ၃ရက်ကြာမည်။
စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သောသင်တန်း	လယ်သမား၊ကိုင်းသမားများ၊အိမ်ရှင်မများ	စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သောပညာရှင်များအားဖိတ်ခေါ်ပြီး ၃ရက်ကြာသင်တန်းပေးမည်။	ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ဓမ္မာရုံတွင်ပြုလုပ်မည်	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊လယ်သမား၊ကိုင်းသမားများ	၃သိန်း	မရှိပါ	ဇူလိုင်လတွင်ပြုလုပ်မည်။ ၃ရက်ကြာမည်။
ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးသင်တန်း	ကလေးသူငယ်များ၊သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊မသန်စွမ်းသူများနှင့်ကျေးရွာသူရွာသားများ	သက်ဆိုင်ရာပညာရှင်များကိုဖိတ်ခေါ်ပြီး ၃ရက်တာသင်တန်းပေးမည်။	ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ဓမ္မာရုံတွင်ပြုလုပ်မည်။	အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်အမျိုးသမီးများ	၃သိန်း	မရှိပါ	ဇူလိုင်လတွင်ပြုလုပ်မည်။ ၃ရက်ကြာမည်။

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေနှင့် မှန်းဆချက်	အချိန်
သက်ကယ်လေ့	ထိခိုက်လွယ်သော ရွာသူရွာသားများ	ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်သည့်အခါအလွယ်တကူရွှေ့ပြောင်းနိုင်ရန်အတွက် (သစ်သားဖြင့်ပြုလုပ်မည်)	ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ	အုပ်ချုပ်ရေးမှူး	၁၅သိန်း	မရှိ	အောက်တိုဘာလတွင်ပြုလုပ်မည်။
စာသင်ကျောင်းသင်ထောက်ကူပစ္စည်းပံ့ပိုးပေးခြင်း	ကျောင်းသူ/ကျောင်းသား	စာရေးထိုင်ခုံ၊စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ခြင်း	စာသင်ကျောင်း	ဌာနဆိုင်ရာပညာရှင်၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့၊ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့၊ ရွာသူ/သား	သိန်း ၂၀၀	မရှိပါ	၂၀၁၆အောက်တိုဘာလ
အမျိုးသမီးများအတွက်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းပေးခြင်း	အမျိုးသမီးများ	စက်ချုပ်သင်တန်း (၃)လ	ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း	စက်ချုပ်သင်ဆရာ၊အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ကျေးရွာရှိအမျိုးသမီးများ	၁၅သိန်း	မရှိပါ	၂၀၁၇ဖေဖော်ဝါရီလ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ မုတ္တဒိကျေးရွာအုပ်စု၊ ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ ရပ်ရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းလုပ်ငန်းမှ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ရာတွင် ရပ်ရွာအနေဖြင့် ခံနိုင်စွမ်းပိုမိုရှိလာစေရန် ချောင်းကူး တံတားတည်ဆောက်ခြင်း၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးသင်တန်းများပေးခြင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း နှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အသိပညာပေး သင်တန်းများ ပေးခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာ ပေးခြင်း လုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်ရန် တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများမှာ ကျေးရွာရှိ သက်ကြီးရွယ်အို၊ မသန်စွမ်း၊ ကလေးများ၊ ကျန်းမာရေးချို့ယွင်းသူများ၊ ကျောင်းသူ/သားများ၊ လယ်သမားကိုင်သမားများ၊ ထိလွယ်ခိုက်လွယ်သူများ၊ ရွာသူရွာသားများနှင့် တိရစ္ဆာန်များကို ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်း များလုပ်ဆောင်မည်ဆိုပါက ကျေးရွာသူ၊ သားများအနေဖြင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်း၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊ ဆိုးကျိုးများအား ခံနိုင်ရည်စွမ်း ပိုမိုရှိသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကို ဇူလိုင်လတွင် စတင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ဖားနွဲ့ကျွန်းကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေး ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် အစီရင်ခံစာ ကိုဖြန့်ဝေပေးရန် ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့် စာသင်ကျောင်းများ အပါအဝင်ရပ်ရွာ လူထုများအကြားတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကို မြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ

အနေဖြင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသော လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည် ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။

အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် လည်း ပိုမိုကောင်းမွန်သော စီမံကိန်း ပုံစံများ ရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့် သင်တန်းများပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်အစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်း အစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကို သိရှိထားပြီး၊ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ အမျိုးမျိုးသော ဘေးန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများကို တုန့်ပြန်နိုင်ရန် နားလည်ထားသင့်ပါသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှ အမျိုးမျိုးသော လုပ်ဆောင်ချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုသည် မိမိ၏တာဝန်များကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ငန်းစောင့် ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့် အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေး များလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ရံပုံငွေရှာဖွေရေး လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်း အဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များအား လစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီး ဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများ နှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်ပနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကို အစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့စေမည့် နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၉။ နောက်ဆက်တွဲများ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ(၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်များ

အောင်အောင်
 နံပါတ် ၀၁၅၅၅၇

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စစ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
 တည်နေရာ _____
 လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ

မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ အရပ်ရပ်မှာ ရွာအတွက် မြေရေမညီညာမှု မရှိပါ

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။
 (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ) ဘက်ကြီး၊ မာသီ၊ ရွာ၊ ကလေး၊ ကိုယ်

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ မီးအောင်၊ ရေစက်ရုံများရှိသည်

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ _____

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ ကိုယ်တူ ကိုယ်တူ ဖြစ်လျှင် စာတစ်ခြမ်း

အားနည်းချက်များ မှတ်တမ်း မှတ်စု များ မှားယွင်းမှုများ ဖြစ်နေသော အခြေအနေအထား

အကြံပြုချက်များ ကိုယ်တူ ကိုယ်တူ ဖြစ်လျှင် စာတစ်ခြမ်း စာတစ်ခြမ်း

မှတ်တမ်း များ၊ စာအုပ်၊ မြေပုံ၊ စာအုပ်၊ ရန် လိုအပ်ပါသည် ။

၂။ လေ့လာရေး အဖွဲ့အစည်းများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း

<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <p>ဆုနာမီ</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="radio"/> သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း <input type="radio"/> အခြား (ဖော်ပြရန်) ဝါကြီးထပ် မည်ဆို မိုးများသောခြေပြိုမှု လျှင် ရေကြီး များစွာ <input type="radio"/> မိုးများသောခြေပြိုမှု <ul style="list-style-type: none"> <input type="radio"/> မိုးရေချိန် <input type="radio"/> အခြား (ဖော်ပြရန်) <p>ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် လေ့လာမှုများရှိပါသလား။</p> <p><input checked="" type="checkbox"/> ရှိပါသည် မရှိပါ</p> <p>ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။ ဆစ်ဒူ ဖောင် ဂွက်၊ ခါးဖျတ်</p>	<p>ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="radio"/> မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ <input type="radio"/> မိုးရေချိန် <input type="radio"/> မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) <input type="radio"/> အခြား (ဖော်ပြပါ) လိုအပ်လျှင် တရွက်ပိုသုံးပါ။ <p>ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။</p> <p>ရှိပါသည် မရှိပါ။</p> <p>သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="radio"/> ရှိပါသည် မရှိပါ။
--	--

စစ်တမ်းကောက်ယူလျှင်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု အားသာချက်များ **ဝါကြီးထပ် မည်ဆို လျှင် ရေကြီး များစွာ**

အားနည်းချက်များ **ကျွန်းရွာ စနစ် ဘာသာရေး ဖွဲ့စည်းခြင်း**

အကြံပြုချက်များ **ရပ်ရွာလူထု အဖွဲ့ ခွဲစား အန္တရာယ်များကို ဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာမှုများ ဖြစ် စဉ်ဆက်မပြတ် စောင့်ကြည့် လေ့လာဖို့ ချိတ်ဆက် ပါသည်။**

၃။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ

<p>ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="radio"/> ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး <input checked="" type="checkbox"/> ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး <input type="radio"/> ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ် <input type="radio"/> အခြား အိမ် ချီး နားပတ်ဝန်းကျင် 	<p>ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ)</p> <ul style="list-style-type: none"> <input checked="" type="checkbox"/> ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး <input type="checkbox"/> ရုံး <input checked="" type="checkbox"/> ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ(သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ <input type="checkbox"/> အခြား <p>တရွက်အပိုသုံးပါ။</p>
--	---

ဒုတိယအဆင့် /အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ၊ ရှိ ၊ မရှိ
တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။
၁ ဦးစီးဌာန
၂ ဦးစီးဌာန
၃ ဦးစီးဌာန
၄ ဦးစီးဌာန
၅ ဦးစီးဌာန
၆ ဦးစီးဌာန
၇
၈
၉

သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း
တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။
ရှိ ၊ မရှိ
အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။

(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး
ဝင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ယေးကို
ကပ်ထားပါသလား။
ရှိ ၊ မရှိ

မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း သို့ပါပေ
မဟုတ်ဘဲ အခြားအခွင့်အလမ်း
ပြုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ပါသည်။

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ
ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ) ၊ ရှိ ၊ မရှိ

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။
အားသာချက်များ ကျေးဇူးတင်အားပေး ပေးခြင်း၊ အားပေးခြင်း၊ အားပေးခြင်း၊ အားပေးခြင်း၊
အားနည်းချက်များ သတိပြုဖွဲ့စည်းခြင်း၊ အားပေးခြင်း ၊ အားပေးခြင်း ၊
အကြံပြုချက်များ ကျေးဇူးတင်အားပေးခြင်း၊ အားပေးခြင်း၊ အားပေးခြင်း၊ အားပေးခြင်း၊
၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးဖြင့်ပေးပါရန်။
တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်
လက်ကိုင်ဖုန်း
AM / FM ရေဒီယိုများ
VHS / HF ရေဒီယိုများ
ရုပ်မြင်သံကြား
အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
နယ်မြေစုစုနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း၊ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: သတင်းများကို TV, ရေဒီယို, တယ်လီဖုန်း မျှတမှုဖြင့်

အားနည်းချက်များ: သတင်းများကို လိုက်လံ သတိပေးအဖွဲ့ မဖြစ်ခြင်း

အကြံပြုချက်များ - လိုက်လံ သတိပေးအဖွဲ့ကို အစီအစဉ် ချမှတ်ပေးခြင်း

၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးချက်များအား တောင်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်မြေပြင်/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတင်းပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့်လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ မရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင်ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ မရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: ဒေသ အတွင်း ဗဟိုဓာတ်သတိပေးပေးခြင်းနှင့် လမ်း ရှိခြင်း၊

အားနည်းချက်များ: ဗဟိုဓာတ်သတိပေးချက်များကို လိုက်လံ သတိပေးခြင်း

အကြံပြုချက်များ: ဗဟိုဓာတ်သတိပေးအဖွဲ့ကို အစီအစဉ် ချမှတ်ပေးခြင်း

၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်ကဲ့သို့ ပြန်လည်ဖြန့်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး (၃) မျိုး ခြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လှည့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥသြ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။ အသုံးပြုပုံ: သွင်းလွှပ် ဓာတ်ပုံ ပေး

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများတပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း။ ကြိုတင် သတိပေးချက်များဖြင့် သတိပေးချက်များ ရှိခြင်း

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်

အားသာချက်များ: *ဆိုက်ဖိုင်သော ပစ္စည်းများအဖွဲ့ကို ကာကွယ်ထားခြင်း၊*

အားနည်းချက်များ: *လူဖိုင်ဆိုင်ရန် လိုအပ်သော မရှိခြင်း၊*

အကြံပြုချက်များ: *အားလုံး လူဖိုင်ဆိုင်ရန်နှင့် ကိရိယာ လိုအပ်ခြင်း၊*

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ ဘေးကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး၊ အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန်
(ကွဲပြားစနစ်သော ဘေးအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
ဘေးအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
တစ်ဦးချင်း/ ဝိသားစုများ ဘေးကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် ဘေးလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
ထူးခြားသောဘေးများအတွက် ဘေးလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော
အရေအတွက်ရှိစေရန်
ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံအစဉ်အစဉ် ပစ္စည်းများ

ရေ စွမ်းအင် မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ

အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ

အခြား

ဘေးကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ ဘေးအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောစရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား
လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ
ပုံစံတစ်ခု၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝဘေး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ
တောင်းခံရန်

အခြား (ရှိပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်) များ၊ စေ့ မဟာ ကို ဖြစ်သည့် ဇနီးက အိမ်ထောင်
ဆက်ခံခြင်း၊ စိတ်ရ ချွတ်ချွတ် များကို ဇနီးက ကျွဲပြောစေ ပေးခြင်း)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ: *မိမိ၏ 'မိမိ' စေ့နှင့် ကိစ္စအဖွဲ့များကို ဖြစ်တင်ကာကွယ်ထားခြင်း၊*

အားနည်းချက်များ: *မိမိတော်မူသည့်သူ မရှိခြင်း။*

အကြံပြုချက်များ: *ဖြစ်တင်ပြီး ဆင်ရန် အသိ ပညာ အစီအစဉ်များနှင့် အဖွဲ့ကို အုပ်ချုပ်*

၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ဖြစ်ဆင်ခြင်

အန္တရာယ်ပြမြေပုံကို အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ
ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။
အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ
ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ ကပ်မြေပြင်-လူပမာ ကိုယ်တူ ကိုယ်

၈) ကာကွယ် ပေးခြင်း

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ရှိတဲ့ စည်းကမ်းနဲ့ ပြန်ပြီး မြေဖျတ်

၉) ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကင်းရှင်းရေးအစီအစဉ် ချမှတ်ပေးခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အဖြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ ဤကိစ္စကို အုပ်စုများကို ဘာနှင့် ကြီးကြပ်စောင့်ကြည့်ခြင်း၊ မြေပြင်အောက် အောက်ခြေအောက် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကင်းရှင်းရေး

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ ပေးအိမ်ခြေအောက် လေကယ်

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လုံဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ ကပ်မြေပြင်-လူပမာ ကိုယ်တူ ကိုယ်

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။
အားသာချက်များ - ၁။ ရေ၊ မြေနှင့် မြေအောက်ရေများ အသုံးပြုနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
အားနည်းချက်များ - အခြား ဖွဲ့စည်းရေး ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း မရှိခြင်း။
အကြံပြုချက်များ အရေးကြီးဆောင်ရွက်ရန် အကြံပြုပေးပါ။ နောက်ဆုံးအချိန် အထိ ဆောင်ရွက်ရန်။

(၉) သုံးသပ်ချက်များ

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်စိုးလေဝသနှင့် ဇလဓေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့ကို လေ့လာသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ရန် နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိပါက၊ နည်းလမ်းများအားဖော်ပြပါ။

လေ့လာသုံးသပ်ချက်များ ပုံမှန်လက်ခံနိုင်ရန် မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ မြို့နယ်စိုးလေဝသနှင့် ဇလဓေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ တာဝန်ပေးထားသူများအားဖော်ပြပါ။

မည်ကဲ့သို့ မကြာခင်ဆက်သွယ်သုံးသပ်ပါသလဲ။

မြို့နယ်သဘာဝဘေး စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီ၊ မြို့နယ်စိုးလေဝသနှင့် ဇလဓေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့မှ တုံ့ပြန်မှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။

သုံးသပ်ချက်များ ဆော့လျှင်စွာ ပြုလုပ်ခြင်းအပေါ်တွင် ကြိုတင် သတိပေးချက်/ ဘေးအန္တရာယ် သတိပေးချက်အလက် လက်ခံရရှိမှုတွင် တိုးတက်မှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ်ရေးသားဖော်ပြပါ။

သုံးသပ်ချက်များ ပြုလုပ်ရာတွင် စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။
အားသာချက်များ
အားနည်းချက်များ အခြား ဖွဲ့စည်းရေး ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း မရှိခြင်း၊ အခြား ဖွဲ့စည်းရေး ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း မရှိခြင်း၊ အခြား ဖွဲ့စည်းရေး ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း မရှိခြင်း။
အကြံပြုချက်များ မြို့နယ်စိုးလေဝသနှင့် ဇလဓေးဦးစီးဌာန၊ ကယ်ဆယ်ရေးဦးစီးဌာန တို့တွင် တာဝန်ပေးထားသူများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
ရှိလျှင်၊ အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြပါ။

၁။	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ = ဆင်ဒရမေး: ပဓိ အပွင့် ဝါ နှစ်လျှင် ရေဖို: ခြင်း
၂။	ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း = ချောင်း ရေ ကြီးမားခြင်း
၃။	ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ = အချင်း ချင်း ပြောဖွဲ့ခြင်း
၄။	သတင်းများကို ထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း = TV နှင့် ရေဒီယို ဖြန့်ဖြူးခြင်း
၅။	ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း = လက်ခံမှု ခြိမ်းခြောက်ခြင်း
၆။	ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း = အားနည်းခြင်း
၆။	ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း = စာတင်၊ ပေးပို့ခြင်း၊ ခြံငြိမ်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း ဖြန့်ဖြူးမှု အား ကောင်းပါသည်။
၇။	ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း = ဝိုင် ခိုင် မျှ ပစ္စည်းတွေကို စာလွယ်စားခြင်း
၈။	အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ = စာတင် ဝိုင် ပြောင်းလဲလာ မျှနှင့် အပေါ် လိုက်လျှော့ ခြိမ်းခြောက်မှု ရှောင်ရှားပါသည်။
၉။	သုံးသပ်ချက်များ = ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဆိုင်သော ကျန်းမာရေးနှင့် ဆိုင်သော အန္တရာယ်များကို အာရုံစိုက်ပါသည်။
	အဓိက ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်များ ဖား၊ ခွံ၊ ဆွဲ၊ ကျေး၊ ခွာ တွင် ဘေးအန္တရာယ်သ တင်းများကို ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ အချင်းချင်း လက်ဆင့်ကမ်းပေးပို့ခြင်း၊ ဘေးအန္တ ရာယ်ဖြစ်ခြင်း၊ ပါဝင် ပါဝင်ခြင်း၊ သွားသော အရာရှိခံ ဝိုင် အချင်းချင်းပူး ပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးမျှတခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ဆေးကုသမှုအား ပြုပါသည်။
	လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ
	လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ

ပုံစံ ၁၅။ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်သေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု၊ ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်များကို သိရှိနားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

စီမံကိန်းအမည်/ ခနရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း	မရှိ	မရှိ
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအခြေခံများ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊ခြံမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေခဲတာမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		✓

ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။

အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ၊

အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပံ့ပိုးသူမှ ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။

ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပံ့ပိုးသူ(က-၊ မ-) ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ မ-)

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမူလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။		✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဇီဝသက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။		✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ		
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။		✓
လူတွေရဲ့သုသာန်တွေကို အနှောက်အယှက်ပေးနေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦး၊ သတ်မှတ် ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။		✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည် ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦးဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။		✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်စေပါသလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ ပြည်သူ့ပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရိုးရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုံမှန်ပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက်ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်။ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မှတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 စွဲမြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစီစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက်သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
 ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ကြားဆောင်ရွက်မှု
 ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွားသည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ်ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု ပင်မကော်မတီ (VDMC) ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းတွင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်ခြင်းသည် အရေးကြီးကြောင်းကို မိမိရပ်ရွာလူထုလက်ခံ လာစေရန်နှင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေရန် အသိပညာပေး စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ခြင်း။
- မိမိတို့၏ကျေးရွာအတွင်း၌ သဘာဝဘေးလျော့ပါးရေး ဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ အစည်းအဝေးများကို ဦးဆောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်း၏ အားနည်းချက်/ အားသာချက်များကို ဖော်ထုတ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း အစီအစဉ် များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ အရင်းအမြစ်များ၊ သယံဇာတများကို စနစ်တကျထိန်း သိမ်းခြင်း၊ သုံးစွဲခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပုံမှန်ရယူခြင်း / ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ကျေးရွာလူထုနှင့် ကျေးရွာအတွင်းအခြားလူမှုရေးအဖွဲ့များ ပူး ပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေးဆိုင်ရာ သဏ္ဍာန်တူဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မြို့နယ်အတွင်းရှိ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများ၊ အခြား လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သတင်းပေးပို့ရယူခြင်း၊ လိုအပ် သောအကူအညီများ ရယူခြင်း။
- ရံပုံငွေ/ လည်ပတ်ငွေများ ရှာဖွေခြင်းနှင့်အတူ စနစ်တကျထားရှိပြီး တိုးပွားအောင် နည်းလမ်းရှာဖွေ ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ် (ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိချိန်)

- မှန်ကန်ခိုင်မာသော အရင်းအမြစ်မှ သတင်းအချက်အလက်များ အား အချိန်နှင့်တပြေးညီရယူခြင်းနှင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်ကို ဖြန့်ဖြူး ပေးခြင်း။
- ဘေးကင်းလုံခြုံရာ လမ်းကြောင်းများ လမ်းညွှန်ပြသထားရှိခြင်း။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊ သောက်ရေ၊ ဆေးဝါးနှင့် လိုအပ်သောပစ္စည်းများ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိခြင်း။

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် နေရာချထားရေးနှင့် အခြားလိုအပ်သော စီမံခန့်ခွဲမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် လူဦးရေစာရင်းများ ကောက်ယူခြင်း နှင့် ပျောက်ဆုံး၊ ကျန်လှုပ်စာရင်းများ ပြုစုထားရှိခြင်း။
- မလိုလားအပ်သော လူမှုရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး ကြိုတင် ပြင်ဆင် စီမံဆောင်ရွက်ထားရန်။
- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် Taskforce များကို တာဝန်ခွဲဝေပေးရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- အရေးပေါ် ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ထောက်ပံ့ရေး (အစား အစာ၊ သောက်သုံးရေ၊ ယာယီနေထိုင်မှုနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု) လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကူညီဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်လုပ်ဆောင်ခြင်း။ (ဥပမာ- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ထောက်ပံ့ခြင်း၊ နေအိမ်များနှင့် ပြည်သူပိုင် အဆောက်အဦများ ပြန်လည်ပြင်ဆင်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးခြင်း အစီအစဉ်)
- ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် ယာယီခိုလှုံရာနေရာများ ပြင်ဆင်ပေးခြင်း။
- နောက်ဆက်တွဲ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ မဖြစ်စေရေး အစီအမံများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်း။
- ဒေသတွင်း အရင်းအမြစ်များကို ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်း များတွင် အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှုများပေးရန်။
- ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရအဖွဲ့များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ကာ လိုအပ်သော အကူအညီများရယူခြင်း။
- ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး အစီအစဉ်များတွင် ရေရှည်ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်များ ထည့်သွင်းစဉ်းစား လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အနာဂတ်တွင် ပိုမိုထိရောက်သော ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ကော်မတီဝင်များ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ခြင်း။

ကြိုတင်သတိပေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ

ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ကျေးရွာပြည်သူများအား ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန်များအား အသိပညာပေးခြင်း၊ အသိပညာ ပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ၊ ပိုစတာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- မုန်တိုင်းအရောင်နှင့် အဆင့်များအား ကျေးရွာလူထုသိရှိရန် ပညာ ပေး ပြောကြားခြင်း။
- မိုးလေဝသသတင်းနားထောင်၍ ကျေးရွာပြည်သူများအား အချိန်မီ သတိပေးခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေးစနစ်များအား ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်မှုရှိစေရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် အမျိုးအစားအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့် ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး သင်တန်းများပြုလုပ်ခြင်း၊ ဘေးကင်း ရာ လမ်းကြောင်းပြမြေပုံများ ရေးဆွဲထားခြင်း၊ အစမ်းလေ့ကျင့်မှု များ ပြုလုပ်ခြင်း။
- ကြိုတင်သတိပေးရေး အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများအား အချိန် မှန်ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းမှုများ လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရမည့် ဖုန်းနှင့်လိပ်စာများကို ကြိုတင်ရှာဖွေ စုဆောင်းထားခြင်း။
- သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းတွင် အရေးပေါ်အခြေအနေ ၌ အခြား Taskforce များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်နိုင်မှု များကို လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက်ရရှိသည်နှင့် ကျေးရွာလူထုကို ကြိုတင်ပြင် ဆင်မှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် သတိပေးနှိုးဆော်ခြင်းနှင့် ထိခိုက်လွယ် သူများကို ဘေးကင်းခိုလှုံရာ နေရာများသို့ ပြောင်းရွှေ့နိုင်ရန် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ ကျေးရွာ လူထုသို့ ထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် ကော လဟာလများ မဖြစ်ပေါ်စေအောင် သတိပြုဆောင်ရွက်ရန်။
- VDMC ပင်မကော်မတီသို့ လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက် များ ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်နှင့် အခြား Taskforce များနှင့် လိုအပ်သ လို ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း သိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC နှင့် Taskforce များထံ အကြောင်းကြားရန်နှင့် ရှာဖွေကယ်ဆယ် ရေး လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့် ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း။
- အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန် ဖုန်းနံပါတ်နှင့် လိပ်စာများ၊ လိုအပ်သော သ တင်းအချက်အလက်များကို ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းပြီဖြစ် ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ပေးရန်နှင့် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ် သော အန္တရာယ်အကြောင်း ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန် ပေးခြင်း။ (ဥပမာ-ဝမ်းရောဂါ၊ အဆိပ်ရှိသတ္တဝါ၊ မီးဘေး၊ ဓာတ် လိုက်ခြင်း....စသည့်)

ရှာဖွေရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကာလများတွင် အရေးပေါ်လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများ၊ အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား အချိန်မှန်ပြင် ဆင် ရှာဖွေစုဆောင်းထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး သင်တန်းများတက်ရောက်ပြီး ပုံမှန်လေ့ ကျင့်ထားခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ချိန်တွင် ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ နှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းနှင့် ကျေးရွာလူထုကိုလည်း လုပ်ဆောင်တတ်စေရန် သင်တန်းပေး ခြင်းနှင့် လက်တွေ့သရုပ်ပြ လေ့ကျင့်စေခြင်း။
- အရေးပေါ်အခြေအနေတွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်နိုင်ရန် ကြိုတင် ပြင်ဆင်လေ့ကျင့်ထားခြင်း။

- ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် အသက်ကယ်ပစ္စည်းများအား နေအိမ်တွင် လွယ်လင့်တကူ ရရှိနိုင်စေရန် ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်သူများ၊ ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ပေးရန် လို အပ်သူများစာရင်းနှင့် ကျေးရွာလူဦးရေ စာရင်းများ ကြိုတင်ပြင် ဆင် စုဆောင်းထားခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေ သတ်မှတ်ထားခြင်း၊
- ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ပြီး အရေး ပေါ်ပြောင်းရွှေ့ခြင်းနှင့် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ခြင်း သဏ္ဍာန်တူ ဇာတ် တိုက်လေ့ကျင့်ခြင်းကို အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ် ဆောင်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ကြိုတင်သတိပေးချက် ရရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိခိုက်လွယ်သူ များကို ဦးစားပေးပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် အရေးပေါ်ပြေးလမ်း ဆိုင်း ဘုတ်များ ပြသထားခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်းများ အသင့်ပြင် ဆင်ထားရန်နှင့် လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ချိန်ဆက်ရယူခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် VDMC ကော်မတီမှဆောင်ရွက် နေသော လူဦးရေစာရင်းကောက်ယူခြင်းနှင့် နေရာချထားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ပျောက်ဆုံးသူများကို စာရင်းပြုစုထားပြီး ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်း ချိန်တွင် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ချက်ချင်းလုပ် ဆောင် နိုင်ရန် Early Warning and First Aid Taskforces နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေမှုများ လုပ်ဆောင် ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- Early Warning အဖွဲ့ထံမှ ဘေးကင်းရှင်းကြောင်း သိရှိရသည်နှင့်တပြိုင်နက် VDMC သို့ အကြောင်းကြားပြီး အခြား အဖွဲ့များနှင့်ပူးပေါင်းကာ တာဝန်ခွဲဝေထားသည့်အတိုင်း ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းကို ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- လိုအပ်သော လမ်းကြောင်းရှင်းလင်းခြင်းများကို ကျေးရွာလူထု အကူအညီနှင့် ချက်ချင်းရှင်းလင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။

- အရေးကြီးလူနာများကို First Aid အဖွဲ့သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်နှင့် လိုအပ်ပါက နီးစပ်ရာဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ခိုလှုံရာအဆောက်အဦမှ ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုးမှုများပေးရန်နှင့် ထိခိုက် လွယ်သူများကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း (နေအိမ် မပျက်စီးပါက)
- VDMC ကော်မတီမှ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု စာရင်းကောက်ယူရာတွင် ကူညီပေးခြင်း။

ရှေးဦးသူနာပြုရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များ
ဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်ခင်

- ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းများတက်ရောက်၍ ကျေးရွာသို့အသိပညာများ ဖြန့်ဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် အရေးပေါ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးများအား စုဆောင်းထားရန်နှင့် ရက်လွန်မှု မရှိစေရန်စစ်ဆေးကာ လိုအပ်သောဖြည့်တင်းမှုများ အချိန်မှန် လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အရေးပေါ်ဆေးကုသမှု ပြုလုပ် နိုင်ရန် နေရာများ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လေ့ကျင့်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် တာဝန်များခွဲဝေခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တတ်သောရာသီများတွင် ဒေသအတွင်းရှိ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများအား ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြု လုပ်ထားနိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်နေစဉ်

- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦတွင် ထိခိုက်လွယ်သူများကို ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း။
- ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေး အဖွဲ့နှင့်အတူ ထိခိုက်လွယ်သူများ ပြောင်းရွှေ့ရာတွင် လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။

- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေသူများ၊ အားငယ်နေသူများနှင့် နှလုံး ရောဂါရှိသူများကို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာအားပေး နှစ်သိမ့်ပေးခြင်းကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းချိန်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း၊ စေတနာ့ ဝန်ထမ်းများ၊ အခြား Taskforce များနှင့် ပူးပေါင်းကာ ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းနှင့် ကြိုတင် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ် ထားခြင်း။
- ခိုလှုံရာအဆောက်အဦအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပညာပေးခြင်းကို Early Warning အဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပြီးနောက်

- ရှာဖွေကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ သူများအား ကယ်ဆယ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်သော ကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဒဏ်ရာပြင်းထန်သောလူနာများကို နီးစပ်ရာဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းများ သို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက် ရှာဖွေ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပြီးနောက် နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကျန်းမာရေးပြဿနာများကို ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ လုပ်ဆောင် ထားရန်နှင့် သတိပေးနှိုးဆော်မှုများပြုလုပ်ထားရန်။
- သေပျောက်စာရင်းကောက်ယူရာတွင် VDMC ကော်မတီကို လိုအပ်သောကူညီမှုများပေးခြင်း။
- ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် နေအိမ်ပြန် မည့်သူများကို လိုအပ်သလို ကူညီပေးရန်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများ ကို အိမ်တိုင်ရာရောက် ကူညီပို့ဆောင်ပေးခြင်း။
- ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို အချိန်မှန် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုပေးခြင်း။